

Raadsbrief ter informatie

Postadres:
Gemeente Almelo
Postbus 5100
7600 GC Almelo

Aan de raad van de gemeente Almelo

Bijlage	Doorkiesnummer	Behandeld door	Datum
1	541091	R.B.J. Maathuis	29 maart 2022

Onderwerp
kennisgeving vaststellen Jaarverslag VTH 2021 (lokale taken)

Geachte leden van de raad,

Hierbij informeren wij u dat wij het jaarverslag vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH) van de fysieke leefomgeving hebben vastgesteld. Met dit jaarverslag wordt teruggekeken op de uitvoering VTH-taken in 2021. Het verslag heeft betrekking op de uitvoering van lokale taken op basis van de Wabo en APV / Bijzondere Wetten.

Naast dit jaarverslag wordt het jaarverslag voorbereid dat betrekking heeft op de uitvoering van milieutaken door Omgevingsdienst Twente (ODT) voor de gemeente Almelo in 2021. Dit verslag wordt uw Raad aangeboden kort na afronding van de verslaglegging en de vaststelling in ons college.

Essentie van het jaarverslag VTH

De verantwoordelijkheid voor een adequate uitvoering van vergunningverlening, toezicht en handhaving in de fysieke leefomgeving ligt voor een groot deel bij de lokale overheid. Als VTH-taken niet goed worden uitgevoerd, kan dat grote invloed hebben op de veiligheid en gezondheid van de leefomgeving. Door te rapporteren over de uitvoering van de voorgenomen activiteiten en het bereiken van gestelde beleidsdoelen, wordt de basis gelegd voor volgende VTH-programma's. Waar nodig wordt op basis van de resultaten bijgestuurd.

Jaarverslag VTH 2021

De inzet en productie bij het verlenen van omgevingsvergunningen en het toezien op de realisatie bleek hoger dan voorzien. Dit ten opzichte van het VTH-programma 2021, maar ook ten opzichte van voorgaande jaren. Vanwege de toegenomen werkvoorraad is capaciteit ingehuurd voor bouwplantoetsing, als aanvulling op de bestaande capaciteit. Inhuurkrachten bleken lastig te vinden vanwege krapte op de arbeidsmarkt. Het is gelukt om 444 vergunningaanvragen te behandelen. Dit heeft gezorgd voor aanmerkelijk hogere legesinkomsten. Wij zijn blij dat dit is gelukt en zijn trots op deze uitkomsten. In 2021 is de leefbaarheid in Almelo verbeterd door het gericht handhaven van het bestemmingsplan 'Parapluherziening wonen' op illegale kamerbewoning. Er zijn 290 controles uitgevoerd.

Wij werken voortdurend aan samenwerking met de stad bij de uitvoering van VTH-taken. De inzet van de Intaketafel en de Omgevingstafel zijn goede initiatieven op basis van onze Omgevingsvisie. In aanloop naar het werken onder de Omgevingswet doen wij hier in 2022 ervaring mee op.

Risicogericht werken is een belangrijk uitgangspunt van ons VTH-beleid. In 2021 is opdracht geven voor het leveren van een nieuwe risicoanalysetool VTH. De tool is geschikt voor alle VTH-taken en kan worden toegepast voor zowel de milieugerelateerde omgevingsdiensttaken als voor de 'thuis taken'

Jaarverslag VTH 2021

Lokaal jaarverslag vergunningverlening, toezicht en handhaving
van de fysieke leefomgeving

Samenvatting

Een jaarverslag in een nieuw jasje

Voor u ligt het jaarverslag vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH) 2021 nieuwe stijl. Het jaarverslag is qua opzet en uiterlijk toegankelijker gemaakt. Deze uitvoering zorgt ervoor dat de in 2021 bereikte resultaten beter te vergelijken zijn met de beoogde doelen. Het verslag leest daarom anders. In komende jarenverslagen werken wij aan het verbeteren van onze informatievoorziening en het toegankelijk presenteren van onze inzet.

Wettelijke verplichting

Het is verplicht om jaarlijks verslag te doen van de uitvoering van VTH-taken op basis van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo). Voor de taken met betrekking tot APV/Bijzondere Wetten geldt dit niet. Toch geven wij hier invulling aan, zodat verantwoording wordt afgelegd over alle VTH-taken van de fysieke leefomgeving. Voor de milieutaken die zijn uitgevoerd door Omgevingsdienst Twente (ODT) is een apart verslag gemaakt: het jaarverslag VTH Twente 2021. Beide verslagen worden na vaststelling ter kennisname voorgelegd aan de gemeenteraad en toegezonden aan de provincie Overijssel, vanwege het interbestuurlijk toezicht op het domein Wabo.

Terugblik 2021

De gevolgen van de coronapandemie waren vooral merkbaar bij vergunningverlening APV en Bijzondere Wetten, omdat veel activiteiten geen doorgang vonden. De inzet van boa's richtte zich voor een groot deel op de naleving van coronaregels. Het toezicht op brandveiligheid was vanwege coronamaatregelen lager dan voorzien. Onze gemeentelijke dienstverlening is voor het taakveld VTH goed in stand gebleven.

Beleidsdoelen

Voortdurend werken wij aan de samenwerking met de stad. De inzet van de Intaketafel en Omgevingstafel zijn goede initiatieven op basis van onze Omgevingsvisie. In aanloop naar het werken onder de Omgevingswet doen wij in 2022 hier ervaring mee op. Met de ODT is in 2021 gewerkt aan het verbeteren van de onderlinge samenwerking. Ook is opdracht gegeven voor levering van een nieuwe risicoanalysetool, als instrument voor ons VTH-beleid voor de omgevingsdiensttaken en onze 'thuis taken': bouwen en ruimtelijke ordening, brandveiligheid en APV en Bijzondere Wetten. In 2022 starten wij met de inrichting en het gebruik van de risicoanalysetool. Belangrijk aandachtspunt voor 2022 is de registratie en monitoring van onze VTH-inzet. De sturing op inzet, resultaat en rapportages moet worden verbeterd.

Uitvoering VTH-taken Wabo

Het aantal behandelde bouwaanvragen bleek in 2021 beduidend hoger dan voorzien, evenals het toezicht op de bouwactiviteiten. Meerjarig is sprake van een stijging van het aantal vergunningen voor de activiteit bouwen. De juridische werkzaamheden rondom handhaving bleken ook hoger dan verwacht. Dit leidde in 2021 tot een structureel verhoogde werkdruk binnen het team Vergunningverlening en Naleving.

Toepassen kwaliteitscriteria

De kwaliteitscriteria zijn bedoeld om de uitvoering van VTH-taken in het omgevingsrecht te professionaliseren en de kwaliteit in de organisatie te borgen. Het voldoen aan de criteria zorgt ervoor dat het bevoegd gezag in staat is om de gewenste kwaliteit en continuïteit te leveren. Binnen de deskundigheidsgebieden constructieve veiligheid en cultuurhistorie wordt niet (volledig) voldaan aan frequentie-eisen. De eisen ten aanzien van deskundigheid worden in 2022 opnieuw in beeld gebracht vanwege wisselingen in het personeelsbestand. Daarnaast wordt in 2022 een keuze gemaakt in de wijze waarop medewerkersgegevens in relatie tot kwaliteitscriteria eenduidig kunnen worden vastgelegd in een informatiesysteem.

Inhoudsopgave

Samenvatting	1
Inhoudsopgave	3
1. Inleiding	4
1.1 Aanleiding	4
1.2 Leeswijzer	4
2. Terugblik 2021	5
3. Beleidsdoelen en resultaten	6
3.1 Beleidsdoel 'samen met de stad'	6
3.2 Beleidsdoelen VTH	6
3.3 Beleidsdoelen op basis van de Kwaliteitsverordening	10
4. Vergunningverlening	11
4.1 Ruimtelijke ontwikkelingen	11
4.2 Voortraject vergunningverlening	11
4.3 Vergunningverlening bouwen en ruimtelijke ordening	12
4.4 Vergunningverlening APV en Bijzondere Wetten	15
5. Toezicht en handhaving	17
5.1 Toezicht bouwen en ruimtelijke ordening	17
5.2 Toezicht brandveiligheid	19
5.3 Toezicht APV en Bijzondere wetten	22
6. Juridische advisering	24
6.1 Ontwikkelingen	24
6.2 Resultaat juridische advisering	24
7. Projecten	31
7.1 Omgevingswet	31
7.2 Wet kwaliteitsborging voor het bouwen	33
Bijlagen	34
Bijlage 1. Evaluatie beleidsdoelen	34
Bijlage 2. Zelfanalyse kwaliteitscriteria	37

1. Inleiding

Met dit jaarverslag wordt verantwoording afgelegd over de taken die in 2021 zijn uitgevoerd op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving in de fysieke leefomgeving. Het verslag biedt inzicht hoe invulling is gegeven aan onze opgave om te werken aan een veilige, leefbare en gezonde leefomgeving.

1.1 Aanleiding

Het Besluit omgevingsrecht geeft aan dat het college jaarlijks evalueert of de activiteiten die zijn opgenomen in het VTH-programma zijn uitgevoerd. De rapportage van deze evaluatie is het Jaarverslag VTH¹.

Dit jaarverslag legt verbinding met het VTH-programma 2021. Het beschrijft in hoeverre de voorgenomen activiteiten zijn uitgevoerd, hoe beschikbare capaciteit is ingezet en welke resultaten zijn behaald. Er wordt verbinding gelegd met de doelen en prioriteiten uit ons VTH-beleid. Op basis van de evaluatie kan, indien nodig, het VTH-beleid en het VTH-programma worden bijgesteld. Ook gebruiken wij de resultaten voor het optimaliseren van de uitvoering van onze VTH-taken.

Het verslag heeft betrekking op de taakvelden bouwen, ruimtelijke ordening, brandveiligheid en APV/Bijzondere Wetten. Het verantwoorden van de taakuitvoering op het gebied van APV/Bijzondere Wetten valt niet onder de wettelijke verplichting, maar is wel opgenomen in dit verslag. Hiermee wordt een vollediger beeld gegeven van het uitvoeren van de lokale VTH-taken.

Het merendeel van de milieutaken wordt uitgevoerd door Omgevingsdienst Twente (ODT). Het Besluit omgevingsrecht geeft aan dat de deelnemers aan de omgevingsdienst zorgen voor een uniform jaarverslag dat betrekking heeft op de uitvoering van het opgedragen takenpakket. Hiervoor is voor onze gemeente een apart verslag opgesteld: het Jaarverslag VTH Twente 2021 voor de gemeente Almelo, dat gezamenlijk is voorbereid.

Beide jaarverslagen VTH worden na vaststelling in het college ter kennisname voorgelegd aan de gemeenteraad. Ook worden de verslagen toegezonden aan Gedeputeerde Staten van Overijssel vanwege het interbestuurlijk toezicht op het domein Wabo.

1.2 Leeswijzer

Het volgende hoofdstuk blikte korte terug op 2021. Hoofdstuk 3 gaat in op onze beleidsdoelstellingen en vergelijkt dit met de behaalde resultaten. In de hoofdstukken 4 en 5 wordt achtereenvolgens ingegaan op vergunningverlening en toezicht en handhaving. Juridische advisering komt aan bod in hoofdstuk 6. Het laatste hoofdstuk gaat in op de projecten. Bijlage 1 bevat de evaluatie van de doelen uit ons VTH-beleid. Bijlage 2 bevat de zelfevaluatie van de kwaliteitscriteria voor onze organisatie.

¹ Zie artikel 7.7 Besluit omgevingsrecht

2. Terugblik 2021

De gevolgen van de coronacrisis waren ook in 2021 van invloed op de uitvoering van VTH-taken. Dit raakte vooral de het boa-toezicht, het toezicht op brandveiligheid en vergunningverlening APV / Bijzondere Wetten. De inzet op vergunningverlening en het toezicht op basis van de Wabo bleek beduidend hoger dan geprogrammeerd. In 2021 hebben wij ons voorbereid op het werken met de Wkb en de Omgevingswet en gaan hier mee verder in 2022.

Gevolgen coronapandemie op uitvoering VTH

De coronapandemie kwam onverwacht in 2020 en is ook in 2021 van invloed geweest op onze VTH-uitvoering. Vanwege aanpassing in werkwijzen waren de gevolgen minder groot. De gevolgen waren vooral merkbaar bij vergunningverlening APV / Bijzondere Wetten. Vooral bij de behandeling van evenementenvergunningen moest regelmatig snel geschakeld worden. Een zeer aanzienlijk deel van de boa-capaciteit is ingezet op toezicht op de naleving van de coronaregelgeving. Door landelijke regels ter voorkoming van de verspreiding van het coronavirus werden evenementen afgelast en nieuwe vergunningen beperkt aangevraagd. Daarnaast zijn vanwege de coronaregels vooral in het eerste kwartaal van 2021 minder objectgerichte controles op brandveiligheid uitgevoerd. De gevolgen van de coronapandemie op de VTH-uitvoering waren gedurende 2021 te overzien en hebben niet geleid tot noodzakelijke bijstelling van het VTH-programma. Onze dienstverlening is in stand gebleven.

Omvangrijke inzet op VTH Wabo

De inzet en productie bij zowel vergunningverlening als het toezicht en handhaving op basis van de Wabo bleek groter dan voorzien. Ten opzichte van het VTH-programma 2021, maar ook ten opzichte van voorgaande jaren, bleek de realisatie beduidend hoger.

Aanschaf vernieuwde risicoanalysetool VTH

Er is besloten tot aanschaf van een nieuwe, provinciebrede risicoanalysetool. Het huidige model voor risicoanalyse is verouderd. De risicoanalysetool is geschikt voor alle VTH-taken. De tool kan worden toegepast voor zowel de milieugerelateerde omgevingsdiensttaken, als voor de thuishaken (bouwen, ruimtelijke ordening en APV/Bijzondere Wetten) van de gemeente. De milieurisicoanalyse is in 2021 inhoudelijk voorbereid door de ODT. In december 2021 is opdracht gegeven voor de levering van de risicoanalyse voor de thuishaken. In 2022 wordt de risicoanalyse met bijbehorende besturingsmodule ingericht, in gebruik genomen en verwerkt in het VTH-beleid.

De nieuwe risicoanalysetool is 'Omgevingswet-proof' en 'Wabo-proof'. De risicoanalyse kan worden toegepast binnen de gewijzigde systematiek van de Omgevingswet, waarbij wordt uitgegaan van milieubelastende activiteiten in plaats van activiteiten binnen de begrenzing van een inrichting. Als de Omgevingswet nog even op zich laat wachten, kan de tool ook onder de werkingssfeer van de Wabo worden toegepast.

Voorbereiden op de Omgevingswet en Wkb

In 2021 zijn voorbereidingen getroffen voor het werken met de Omgevingswet en de Wkb. Alhoewel vorderingen zijn gemaakt, is het beeld eind 2021 dat onze dienstverlening nog niet volledig is voorbereid op deze wetgeving. In 2022 krijgt de implementatie een gericht vervolg, doen wij meer ervaring op met de Intaketafel en Omgevingstafel en wordt gericht ingezet op opleiding en training.

3. Beleidsdoelen en resultaten

Wij werken aan een veilige en gezonde leefomgeving en een goede omgevingskwaliteit. Met het VTH-programma 2021 hebben wij hiervoor doelen en prioriteiten gesteld. De resultaten en noodzakelijke bijstellingen verwerken wij in het nieuwe VTH-programma 2023. Hiermee volgen wij de beleidscyclus.

Ons uitvoerings- en handavingsbeleid 2020 en ons VTH-programma 2021 bevatten concrete doelen. Deze doelen zijn drieledig: Het gaat het om samenwerken met de stad, werken conform 'vakinhoudelijke' beleidsdoelen voor VTH en werken op basis van de kwaliteitscriteria. De doelen en resultaten worden toegelicht in de volgende drie paragrafen.

3.1 Beleidsdoel 'samen met de stad'

Vanuit ons gemeentelijke organisatieperspectief willen wij samenwerken met onze inwoners, bedrijven en ketenpartners. De uitgangspunten van ons plan 'Voor Stad en Resultaat' (2018) zijn nog steeds actueel. De kernboodschap is en blijft dat we minder werken vanuit 'regie bij de gemeente' en meer overlaten aan de stad. Dat betekent niet dat we loslaten, maar juist meer verbinding zoeken en samenwerkingsrelaties aangaan: meer contact met de stad, luisteren en de juiste rol kiezen. Dit sluit aan bij onze kernwaarden: we zijn nabij, aanspreekbaar, geïnteresseerd, denken mee met initiatieven en werken op basis van vertrouwen.

Leidend in onze werkwijze is onze Omgevingsvisie (2020). Wij gebruiken deze om de ideeën van alle Almeloërs aan te toetsen en stellen ons de vraag: past het initiatief bij de visie op Almelo? Het doel is een omgeving waarin we zo goed mogelijk kunnen wonen, werken, sporten en ontspannen. In 2021 is gewerkt met de Intaketafel en de Omgevingstafel. In de initiatieffase geven wij met deze tafels invulling aan integraliteit, snelheid en transparantie. De ervaring met deze tafels worden toegelicht in de volgende paragraaf. Met de vaststelling van de Participatieverordening in 2022 worden inwoners (blijvend) betrokken bij de ontwikkelingen in de samenleving. Er wordt ruimte geboden voor nieuwe verbindingen met hen.

Het beleidsdoel 'samen met de stad' is geen doel dat in 2021 is behaald en 'af' is. Het is een doel waar continu aan wordt gewerkt. In onze dagelijkse contacten geven wij hier samen inwoners, bedrijven en ketenpartners blijvend invulling aan. Dit sluit aan op onze doelstellingen voor het werken op basis van de Omgevingswet.

3.2 Beleidsdoelen VTH

Een leidraad voor het verantwoorden van onze inzet op de beleidsdoelen is de Verordening kwaliteit VTH. Deze verordening heeft betrekking op Wabo-gerelateerde taken en geeft aan dat er doelen worden gesteld voor de onderwerpen dienstverlening, uitvoeringskwaliteit en financiën. Navolgend is per onderwerp aangegeven welke activiteiten zijn gepland en welke zijn uitgevoerd. Hierbij wordt verbinding gelegd met onze inhoudelijke VTH-beleidsdoelen.

▪ Dienstverlening

Verbeteren samenwerking ODT

Met het project 'verbeteren samenwerking ODT' zijn in 2021 interne samenwerkingsrelaties verduidelijkt. Er zijn governance-afspraken vastgelegd. Daarnaast is gewerkt aan de verbetering van de informatie-uitwisseling. Tussen het team Vergunningverlening en Naleving, het Ondernemersloket en Omgevingsdienst Twente wordt periodiek afgestemd over milieurelevante zaken. Dit gaat over de behandeling van milieuaanvragen en milieumeldingen, maar ook over bedrijven die vanwege de milieuregelgeving extra aandacht nodig hebben

² VTH-beleid 2020. Uitvoerings- en handavingsbeleid voor de Wabo-taken bouwen, ruimtelijke ordening en brandveiligheid.

vanuit de Omgevingsdienst. Door gerichte afstemming tussen gemeente en Omgevingsdienst is de inzet van beide organisaties bij het uitvoeren van VTH-taken duidelijker. De integraliteit van handelen is hierdoor versterkt.

Vorbereiding op de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb)

Met het project Wkb zijn voorbereidingen getroffen voor de komst van de Wkb. Vanwege de inwerkingtreding van de Wkb en de Omgevingswet verandert er veel voor initiatiefnemers en de gemeente Almelo. Dit heeft gevolgen voor onze publieke dienstverlening en stelt ons voor de vraag hoe dienstverlenend de gemeente Almelo moet zijn bij de behandeling van bouwinitiatieven. In het laatste hoofdstuk van dit jaarverslag wordt een toelichting gegeven op de tussentijdse resultaten van het project Wkb. Het project Wkb loopt door in 2022. De resultaten van dit project worden gebruikt voor het bijstellen van ons VTH-beleid.

Vorbereiden op de Omgevingswet

De Omgevingswet vraagt om een andere wijze van dienstverlening. Ondanks het herhaalde uitstel van deze wet, is in 2021 gewerkt aan de ontwikkeling van de serviceformules: de snelserviceformule, de ontwerpformule en de toezichtformule.

- *Snel-serviceformule:* Het proces van de snelserviceformule is uitgewerkt. Uitgangspunten zijn: simpele regels, simpele interactie en simpele processen. De flitsvergunning kan worden verleend binnen twee weken (wettelijke termijn acht weken) als wordt voldaan aan de voorwaarden. De lessen tot nu toe zijn dat er te weinig is gecommuniceerd over de mogelijkheden van een flitsvergunning. Er wordt relatief weinig gebruik gemaakt van dit type vergunning. Als er wel gebruik van wordt gemaakt, dan wordt vaak niet voldaan aan de indieningscriteria. In 2022 vraagt dit om verbetering: De gemeentelijke internetpagina wordt aangepast en er wordt onderzocht of indieningscriteria kunnen worden gewijzigd en of een eenvoudige digitale tekenapplicatie kan worden gebruikt bij het voorbereiden van de aanvraag om omgevingsvergunning.
- *Ontwerpformule:* De Intaketafel en Omgevingstafel zijn opgezet als onderdeel van de ontwerpformule. In 2021 is met de Intaketafel uitgebreid ervaring opgedaan. Er zijn processen en werkafspraken gemaakt en geïmplementeerd. De inzet van de Intaketafel is geëvalueerd. In 2021 zijn op deze tafel 163 initiatieven behandeld. Het gebruik van de Omgevingstafel is nog beperkt. Verwachting is dat de casuïstiek op de tafels in 2022 gaandeweg toeneemt. Ervaringen met de tafels leiden tot het verbeteren van de inzet. Belangrijke actie voor 2022 is de implementatie van de rol van casemanager Omgevingstafel.
- *Toezichtformule:* Toezichthouders en handhavers werken op het gebied van milieu vooral bij de ODT, terwijl toezichthouders en handhavers bouwen vooral bij de gemeente werken. Ook voor de veiligheidsregio (brandveiligheid), de waterschappen (water) en de GGD (medische milieukunde) werken vanuit hun 'eigen' deelaspect aan de fysieke leefomgeving. Bij het invullen van toezicht en handhaving onder de Omgevingswet gaat het dus vooral om het organiseren van ketensamenwerking. Via de werkgroep 'werkende ketens' wordt het onderdeel toezicht en handhaving in 2022 uitgewerkt, getest en uiteindelijk verwerkt in het VTH-beleid.

Het VTH-beleid bevat procesdoelen over dienstverlening. Aandachtspunten zijn navolgend opgenomen.

Tijdigheid van de besluitvorming

Besluiten op aanvragen zijn tijdig afgehandeld. In 2021 was sprake van één van rechtswege verleende vergunning. Er is 69 keer toepassing gegeven aan de wettelijke mogelijkheid tot het verlengen van de beslistermijn (21%). Dit valt ruim binnen de streefwaarde van 40% die in ons VTH-beleid is gesteld. In afwijking van ons VTH-beleid is er geen analyse uitgevoerd op de oorzaak van deze verlengingen. Verbeterpunt is het uitvoeren van deze analyse in 2022. Daarmee kunnen oorzaken van termijnverlenging worden achterhaald en kan het aantal keren dat de besluitvorming wordt verlengd mogelijk worden teruggebracht. Dit versnelt de besluitvorming op aanvragen.

Dwangsom niet tijdig beslissen

Op ingediende aanvragen of bezwaren moet tijdig door de overheid worden beslist. Als de overheid niet op tijd beslist, kan zij in gebreke worden gesteld. De overheid heeft dan 2 weken de tijd om alsnog een beslissing te nemen. Gebeurt dat niet, dan ontstaat de verplichting tot uitbetaling van een dwangsom.

Het VTH-beleid gaat uit van een streefwaarde van 0% betaalde dwangsommen vanwege niet tijdig beslissen. Voor zover bekend zijn er in 2021 geen dwangsommen betaald vanwege niet tijdig beslissen. Deze informatie kan nu niet direct worden uitgelezen uit de datasystemen. Voor een betere monitoring verdient het aanbeveling dit aan te passen.

Behandeling van klachten

Het proces voor de behandeling van klachten is in 2021 verbeterd. Eind 2021 is een regisseur voor de behandeling van klachten aangesteld, die direct betrokken is bij de behandeling van klachten die zijn gerelateerd aan het taakveld VTH. Alle binnenkomende klachten worden geregistreerd en in behandeling genomen. In het merendeel van de gevallen wordt diezelfde dag contact gelegd met de klager.

Milieugerelateerde klachten kunnen zowel bij gemeente als bij ODT worden ingediend. Daarnaast komt het voor dat bij ODT klachten worden ingediend die betrekking hebben op bouwen of APV/Bijzondere Wetten. In 2021 zijn met ODT afspraken gemaakt, op basis waarvan de klachtenbehandeling nu frequent inhoudelijk wordt afgestemd. Eind 2021 was het proces van registratie en klachtbehandeling goed op orde. Opgave voor 2022 is het beter analyseren van klachten, op basis waarvan onze inzet of werkwijze wordt aangepast. In 2022 wordt hiervoor een opzet gemaakt en wordt periodiek een klachtenanalyse uitgevoerd.

Onderzoek klanttevredenheid

In het VTH-programma 2021 is aangegeven dat, in afwijking van ons VTH-beleid, het eerste onderzoek naar klanttevredenheid wordt uitgevoerd in 2022. In ons VTH-programma 2022 is opgenomen dat wij vanaf 2022 werken wij aan een methode om de klanttevredenheidsmeting structureel in te bedden in ons VTH-proces. Dit gebeurt via een groeimodel.

■ Uitvoeringskwaliteit

Algemeen: monitoring

Binnen het VTH-proces zijn prestatie-indicatoren benoemd, ten behoeve van managementsturing en rapportage. Ons VTH-beleid bevat een overzicht van beleidsindicatoren. Om te kunnen evalueren of geplande werkzaamheden en beleidsdoelstellingen uit het VTH-programma zijn gerealiseerd, is het van belang dat de verschillende gegevens hierover goed worden geregistreerd en gemonitord.

Voor 2021 was de opgave om het gebruik en registratie hiervan te verbeteren. In 2021 zijn verbeteringen zijn doorgevoerd in het ontsluiten van managementinformatie ten behoeve van sturing en verantwoording. Echter, bij de voorbereiding van dit jaarverslag is evident gebleken dat bepaalde data moeilijk of niet gevonden kan worden. Onduidelijk is of bepaalde (beleids-)doelen gehaald worden. Het genereren van data is (te) tijdrovend; capaciteit is beperkt beschikbaar. Voor het genereren van data wordt gebruik gemaakt van verschillende systemen, die onderling niet of onvoldoende samenwerken. Dit geldt voor vergunningverlening, toezicht, handhaving en juridische advisering op basis van de Wabo c.a..

Uit het vorenstaande kan niet de conclusie worden getrokken dat VTH-taken niet goed worden uitgevoerd. Wel kan gesteld worden dat het VTH-proces op onderdelen onvoldoende 'in control' is, in die zin dat er onvoldoende zicht bestaat op de voortgang van de uitvoering. Op de onderdelen waar wordt afgeweken van de uitvoering, kan tijdig inzicht ontbreken in de risico's die hiermee verband houden.

In bredere zin blijft verbetering van de monitoring een belangrijke opgave voor 2022. Na aanpassing kunnen VTH-prestaties beter worden gemonitord en kan de inzet waar nodig worden bijgestuurd. Belangrijke verbeterpunten voor 2022 zijn:

- Het verbeteren van het dashboard met relevante prestatie-indicatoren; ten behoeve van processturing (sturingsinformatie) en verslaglegging (verantwoordingsinformatie);
- Het meten en rapporteren verbeteren door tussentijdse verslaglegging, bij voorkeur in een 4 en 8 maandrapportage. In 2021 is één kwartaalrapportage opgesteld in het eerste kwartaal.

Algemeen: beoordeling beleidsdoelen VTH 2021

Het VTH-beleid bevat concrete doelen per taakveld. Dit maakt het mogelijk om de kwaliteit van de uitvoering gericht af te stemmen op de verschillende taakvelden. Onderstaande tabel bevat een beknopte evaluatie van de taakvelden voor het jaar 2021, waarbij een doorkijk wordt gegeven naar 2022. De beleidsdoelen VTH zijn niet gerealiseerd, omdat de doelen worden beschouwd als een constante opgave voor de kwaliteit van de uitvoering. Het zijn doelen waar voortdurend aan wordt gewerkt.

Taakveld bouwen: *Waarborgen constructieve veiligheid en bouwkundige brandveiligheid.*

Uit de resultaten over 2021 blijkt dat actief invulling is gegeven aan het waarborgen van constructieve veiligheid en bouwkundige brandveiligheid. Conform het VTH-beleid is de focus gelegd op bouwwerken met veel gebruikers, dan wel minder zelfredzame gebruikers. In 2021 was structureel sprake van structureel verhoogde werkdruk, die als langdurig wordt ervaren. Dit vergroot de kans op uitval. Zie paragraaf 4.3.

In 2022 werken wij verder aan dit beleidsdoel, waarbij de focus wordt gelegd op wijzigingen vanwege de Wkb en Omgevingswet. Dit leidt tot bijstelling van het VTH-beleid.

Taakveld ruimtelijke ordening: *Behoud kwaliteit leefomgeving.*

Er is toegezien op naleving van bouw- en gebruiksvoorschriften uit het bestemmingsplan. Daarbij is vooral gelet op strijdigheden met het bestemmingsplan en de bewoning van niet-woningen. Er is actief gecontroleerd op illegale kamerbewoning. Er zijn multidisciplinaire Gustos-controles uitgevoerd. Ook is invulling gegeven aan gebiedstoezicht en controle op de regelingen voor Rood-voor-Rood en Kwaliteitsimpuls Groene Omgeving. Zie paragraaf 5.1.

In 2022 werken wij verder aan dit beleidsdoel. Ook hier wordt de focus gelegd op wijzigingen vanwege de Wkb en de Omgevingswet. De focus van toezicht verplaatst zich gaandeweg van bouwgericht toezicht naar omgevingsgericht toezicht. Het VTH-beleid moet hierop worden aangepast.

Taakveld monumenten: *Behoud kwaliteit leefomgeving.*

Het belangrijkste effect van niet-naleving van voorschriften is dat monumentale waarden kunnen worden vernietigd of blijvend worden aangetast. Monumenten vragen om actieve bescherming. Hieraan is invulling gegeven. In 2022 werken wij verder aan dit beleidsdoel.

Taakveld slopen: *Waarborgen gezondheid en omgevingsveiligheid.*

Risico's bij sloop doen zich voor bij verwijdering van asbesthoudende toepassingen (risico voor de gezondheid) en bij grootschalige sloop (veiligheid voor de omgeving). Door behandelen van meldingen en actief toezicht is hier in 2021 invulling aan gegeven door gemeente en ODT. Zie paragraaf 5.2.

In 2022 blijft dit doel actueel. Omdat sprake is van verschillende toezichtorganisaties en informatiestromen, wordt in 2022 gezocht naar mogelijkheden voor verbeterde uitvoering.

Taakveld brandveiligheid: *Bevorderen een efficiënte en effectieve naleving op het gebied van brandveiligheid.*

Dit doen we om de brandveiligheid in onze gemeente te vergroten.

Ook dit doel blijft in 2022 actueel. Hierover vindt periodiek afstemming plaats met Brandweer Twente.

Voor enkele taakvelden is navolgend een specifieke toelichting opgenomen.

- *Bouwtechnische beoordeling: Het gewijzigde gebruik van BRIS-toets*

Bij de behandeling van bouwaanvragen zijn de constructieve veiligheid en bouwkundige brandveiligheid op reguliere wijze getoetst. Bouwaanvragen worden overeenkomstig het toetsprotocol beoordeeld. In december 2021 heeft het college besloten om vanaf 2022 alleen de gevolgklassen 2 en 3 te beoordelen met de applicatie BRIS-toets; vooruitlopend op de inwerkingtreding van de Wkb³. Voor gevolgklasse 1 is besloten geen beoordeling uit te voeren aan de hand van BRIS-toets⁴. Dit sluit aan bij de uitgangspunten van de Wkb (bouwtechnische toetsing door de kwaliteitsborger) en vermindert de administratieve lasten voor de gemeentelijke bouwplantoetsing. Vanwege verhoogde werkdruk zijn bouwaanvragen in 2021 niet consequent getoetst met de applicatie BRIS-toets. Dit is een afwijking van het VTH-beleid.

- *Bouwtechnische beoordeling: Toetsen aan eisen voor BENG*

Voor alle nieuwbouw, zowel woningbouw als utiliteitsbouw, geldt dat de vergunningaanvragen vanaf 1 januari 2021 moeten voldoen aan de eisen voor Bijna Energieneutrale Gebouwen (BENG). Die eisen vloeien voort uit het Energieakkoord voor duurzame groei en uit de Europese Energy Performance of Buildings Directive (EPBD). Vanaf deze datum zijn bouwaanvragen getoetst aan deze regelgeving. Vergunningverleners hebben in januari 2021 hiervoor een cursus gevolgd. Nadien zijn tussen vergunningverleners afspraken gemaakt over de beoordeling van de BENG-eisen, zodat uniform wordt getoetst.

- *Afronding onderzoek brandveiligheid gevels*

Vanwege de brand in de Londense woontoren 'Grenfell Tower' (2017) en het grote aantal (dodelijke) slachtoffers heeft de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) opdracht gegeven aan Nederlandse gemeenten om onderzoek uit te voeren naar de brandveiligheid van gevels in Nederland.

Met het protocol *Inventarisatie en onderzoek brandveiligheid gevels* zijn de meest risicovolle gebouwen in onze gemeente geselecteerd. Dit selectie richtte zich op hoge gebouwen met minderzelfredzame personen (zoals ziekenhuizen en zorginstellingen) en andere hoge gebouwen waarin wordt geslapen (woongebouwen en hotels). Aannemelijk is dat bij deze gebouwen de meeste risico's zijn te verwachten. In Almelo zijn vijf gebouwen geselecteerd die binnen de scope van het onderzoek vielen. Deze gebouwen zijn beoordeeld aan de hand van de risicotool. Op basis van de invoer kreeg een gebouw een indeling in één van de vier mogelijke categorieën rood, oranje, geel of groen. In deze volgorde symboliseren de kleuren een aflopend potentieel risico. Vier gebouwen in Almelo zijn ingedeeld in categorie geel en één gebouw in categorie groen. Nader onderzoek was alleen noodzakelijk bij gebouwen die rood of oranje scoorden. Dat bleek in Almelo niet het geval. Het onderzoek is afgerond. De gemeenteraad is in maart 2021 in kennis gesteld van de resultaten van het onderzoek.

■ **Financiën**

De legesverordening 2021 is tijdig vastgesteld.

Vanwege de inwerkingtreding van de Wkb is in 2021 onderzoek gedaan naar leges. Beide wetten hebben gevolgen voor de legesheffing. Het onderzoek richtte zich op de lasten, baten en kostenheffing. De uitkomsten van dit onderzoek wordt betrokken bij de uitwerking van scenario's en beleidskeuzes.

3.3 Beleidsdoelen op basis van de Kwaliteitsverordening

Onze Kwaliteitsverordening⁵ is gebaseerd op de landelijke kwaliteitscriteria. Op basis van de verordening wordt jaarlijks mededeling gedaan aan de gemeenteraad in hoeverre wordt voldaan aan kwaliteitscriteria. Bij afwijking wordt aangegeven hoe de kwaliteit wordt geborgd. Voor de uitwerking wordt verwezen naar bijlage 2.

³ BRIS-toets is een webapplicatie die is ontwikkeld voor bouwtechnische toetsing.

⁴ Gevolgklasse 1 is de lichtste bouwklasse; straks direct vallend onder de werkingsfeer van de Wkb.

⁵ Kwaliteit verordening vergunningverlening, toezicht en handhaving omgevingsrecht gemeente Almelo 2017

4. Vergunningverlening

Ruimtelijke ontwikkelingen en de organisatie van tal van activiteiten laten zien dat Almelo bruist. Met de inzet van het instrument 'vergunningen' werken we aan een aantrekkelijke stad én aan leefbaarheid en veiligheid.

Dit hoofdstuk gaat in de eerste drie paragrafen in op de activiteiten die verband houden met de omgevingsvergunning (Wabo). De laatste paragraaf gaat in op vergunningverlening op basis van de APV / Bijzondere Wetten. Advisering over brandveiligheid is belegd bij Brandweer Twente en wordt toegelicht in paragraaf 5.2, toezicht brandveiligheid. Milieugerelateerde vergunningverlening is onderdeel van het Jaarverslag VTH Twente 2021.

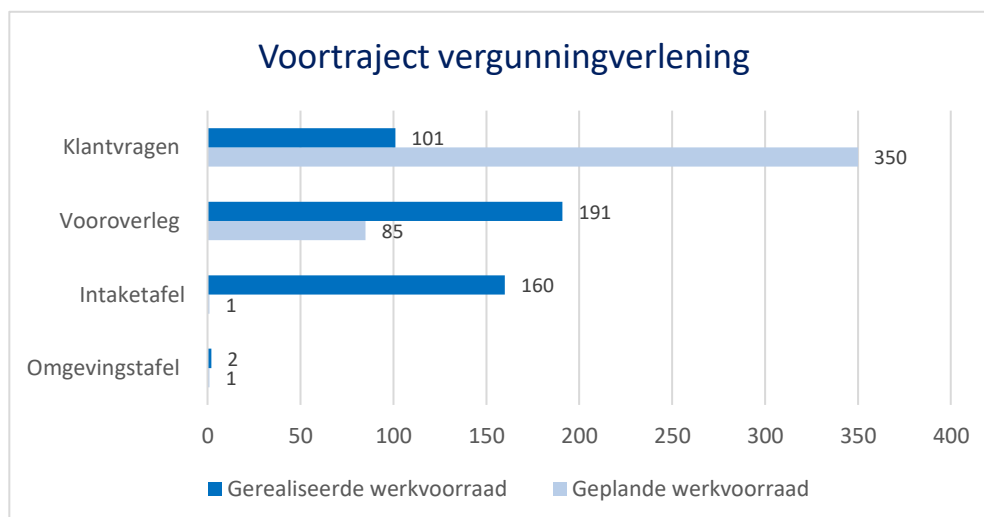
4.1 Ruimtelijke ontwikkelingen

In 2021 ging veel aandacht uit naar doorontwikkeling van het Indiëterrein. Dit terrein is al ruim tien jaar in ontwikkeling en is gefaseerd vrijgekomen voor (her)ontwikkeling tot stedelijk woon- en werkgebied. Ongeveer zestig procent van het Indiëterrein is nu (her)ontwikkeld. Voor het overige deel dient vergunningverlening nog plaats te vinden.

Ook zijn veel werkzaamheden verricht voor de realisatie van Businesspark XL. Het merendeel van de kavels op Businesspark XL is uitgegeven of in optie genomen; het merendeel van de omgevingsvergunningen voor dit bedrijventerrein is verleend.

4.2 Voortraject vergunningverlening

De fase van het voortraject vergunningverlening bestaat uit adviseren, informeren en communiceren voorafgaand aan de indiening van de formele indiening van omgevingsvergunningaanvragen.

Het aantal contacten in het voortraject (454) komt redelijk overeen met de planning (437). Wel zijn verschuivingen zichtbaar. Het aantal keren vooroverleg is sterk gestegen, evenals de inzet van de Intaketafel. Het relatief grote aantal vooroverleggen houdt verband met de omvang van de werkvoorraad (zie volgende

paragraaf). De inzet van de Intaketafel komt voort op de voorbereiding op de Omgevingswet. De Intaketafel heeft in 2021 nagenoeg elke week georganiseerd, waarbij per week gemiddeld 4 initiatieven zijn behandeld.

De invoering van de Omgevingswet leidt ertoe dat de ureninzet voor vooroverleg en behandeling van klantvragen en initiatieven verder toeneemt, onder meer door inzet van de Intaketafel en de Omgevingstafel. Het aantal keren dat de tafels worden ingezet zal gaandeweg toenemen. Vanwege verbeterde registratie van klantvragen is ook bij dit onderdeel een verhoging te verwachten. Goede registratie van de verschillende onderdelen van dit voortraject is een verbeterpunt voor 2022. Dit gebeurt door gerichte verbetering van de datahuishouding, het maken van afspraken over invoer van gegevens en de controle hierop. De eerste stappen hiervoor worden begin 2022 gezet.

4.3 Vergunningverlening bouwen en ruimtelijke ordening

Kenmerkend voor 2021 is de sterk toegenomen omvang van de gerealiseerde werkvoorraad. Er zijn beduidend meer aanvragen om omgevingsvergunningen met de activiteit bouw ingediend en behandeld dan was voorzien. Dit geldt de bouw aanvragen in alle categorieën, die als volgt zijn opgebouwd:

- Aanvragen bouwen cat. 3: De bouwkosten zijn hoger dan €1.000.000.-;
- Aanvragen bouwen cat. 2: De bouwkosten liggen tussen €100.000 en €1.000.000.-
- Aanvragen bouwen cat. 1: De bouwkosten zijn lager dan €100.000.-.

De aanvragen om afwijken van het bestemmingsplan bleek ook een veelvoud van de planning. Waar uit werd gegaan van 20 verzoeken om afwijkingen, bleken eind 2021 dat 80 afwijkingsverzoeken te zijn ingediend. Dit aantal kan in werkelijkheid nog hoger liggen, omdat de combinatie van vergunningactiviteiten (in dit geval bouwen en afwijken bestemmingsplan) vaak onder de hoofdactiviteit 'bouwen' worden geregistreerd.

Het aantal aanvragen tot wijziging van een monument bleek minder dan gepland: Uitgegaan werd van 8 aanvragen. Dit waren er uiteindelijk 4.

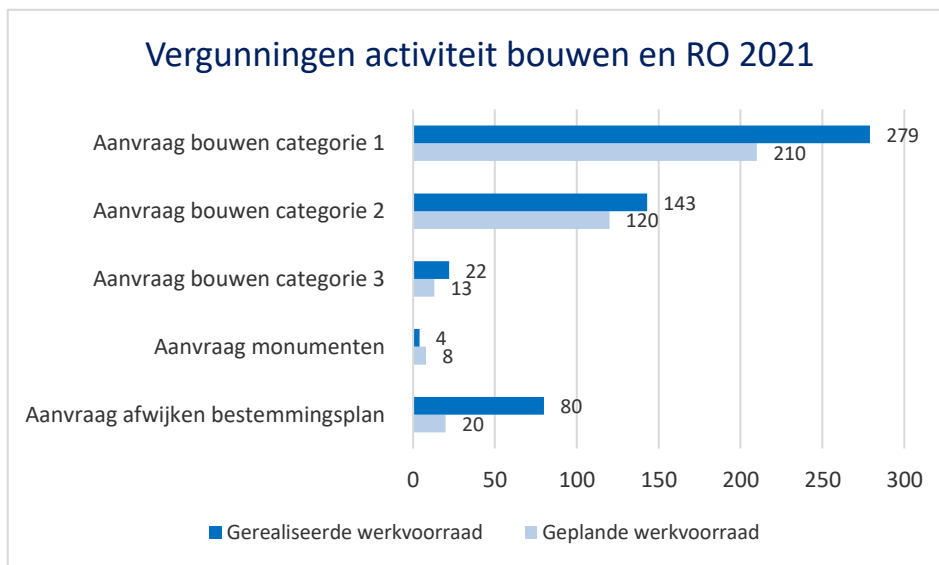
Het programma vergunningen is een vraaggerichte activiteit. Op voorhand is het dus niet zeker hoeveel en welke werkzaamheden moeten worden uitgevoerd. In het jaarprogramma voor 2021 werd uitgegaan van in totaal 371 producten voor bovenstaande activiteiten. Dit bleken er uiteindelijk 528 te zijn (+ 42%). Het is gelukt om het merendeel van de bouw aanvragen binnen de wettelijk termijn af te handelen. In 2021 is 1 vergunning van rechtswege verleend (2020: 4). Bij 69 vergunningprocedures bouwen is besloten de om de beslistermijn te verlengen (32 bij categorie 1, 28 bij categorie 2 en 9 bij categorie 3).

Mogelijke oorzaken voor deze afwijking zijn een combinatie van de relatief lage rentestand in combinatie met de maatregelen vanwege Covid19, die hebben geleid tot extra investeringen in onroerend goed. Ook spelen de gunstige mogelijkheden voor ruimtelijke ontwikkeling binnen onze gemeente waarschijnlijk een rol.

Structureel verhoogde werkdruk

De aanhoudende stroom van aanvragen leidde in combinatie met schaarste op de arbeidsmarkt tot een structureel verhoogde werkdruk, die ook als langdurig wordt ervaren. Dit vergroot het risico op uitval. Waar mogelijk moet in 2022 tijdig worden ingezet op het aantrekken van extra capaciteit in een gespannen arbeidsmarkt.

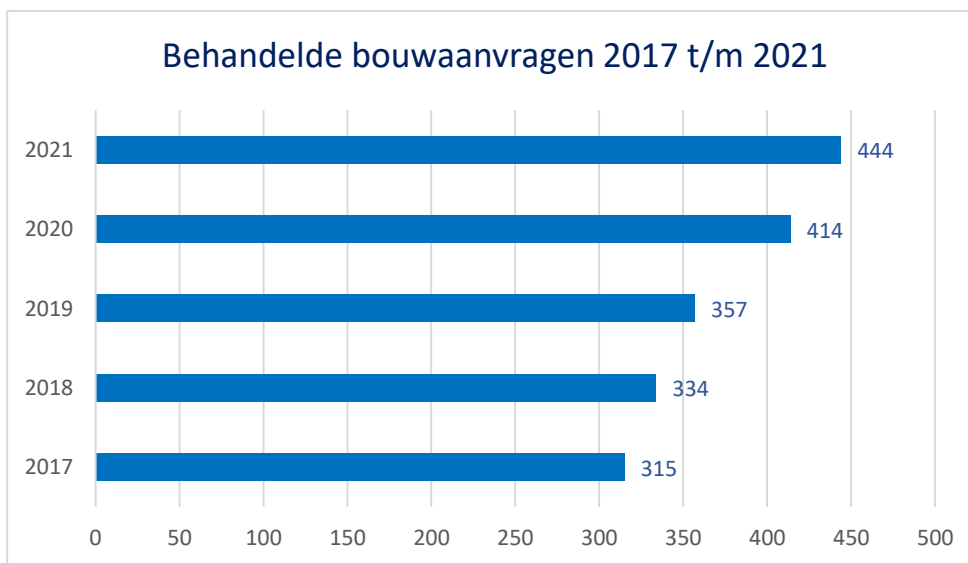
Onderstaande figuur bevat een toelichting op de gerealiseerde werkvoorraad in vergelijking met de geprogrammeerde werkvoorraad.

Figuur 1. Meerjarig overzicht vergunningverlening bouwen en ruimtelijke ordening

Meerjarig overzicht

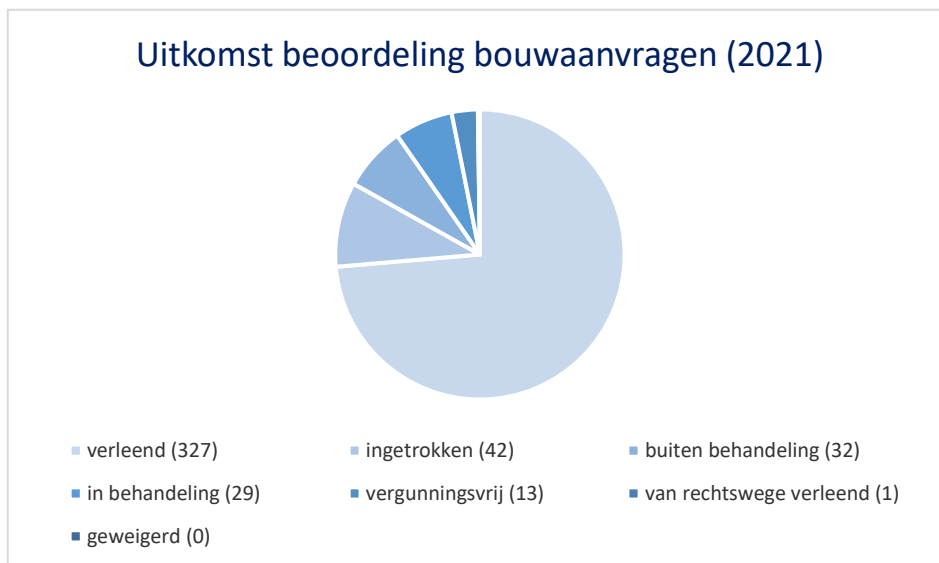
Het meerjarig overzicht van het aantal behandelde bouwaanvragen in de periode 2017 tot en met 2021 geeft het volgende beeld. Het aantal behandelde bouwaanvragen is in deze periode jaarlijks gestegen.

Figuur 2. Meerjarig overzicht behandelde bouwaanvragen

Resultaat van de beoordeling

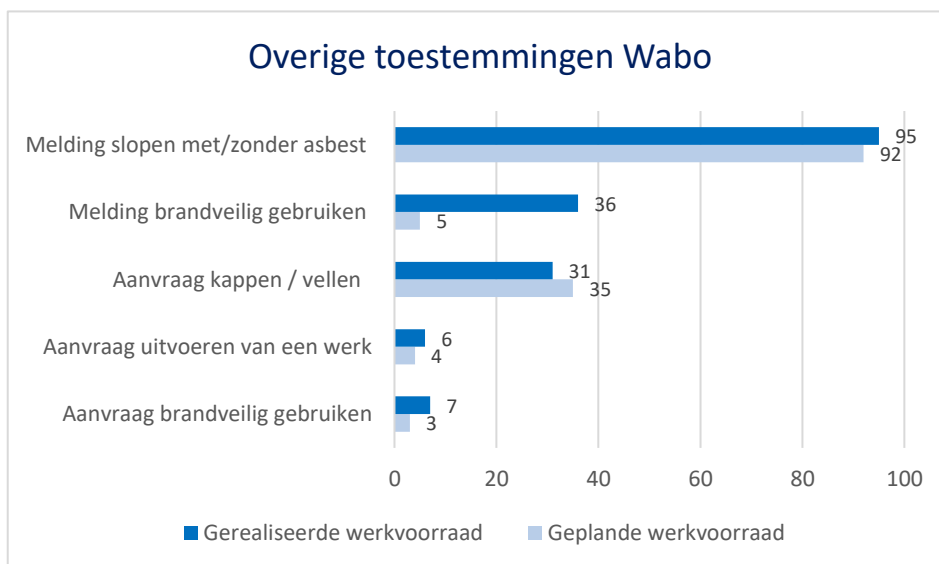
Er is vergunning verleend bij 74% van de bouwaanvragen. Circa 9% van de bouwaanvragen is ingetrokken en bij 7% is de aanvraag buiten behandeling gesteld. Er is één vergunning van rechtswege verleend. Er zijn geen bouwaanvragen geweigerd. Eind 2021 was op 6% van de aanvragen nog geen besluit genomen. De getalsmatige toelichting is opgenomen in onderstaand figuur.

Figuur 3. Uitkomst beoordeling bouwaanvragen

Overige toestemmingen Wabo

De overige toestemmingen bouwen en ruimtelijke ordening komen nagenoeg overeen met de prognose; zie onderstaande figuur. De aanvragen en meldingen voor brandveilig gebruik bleken beduidend hoger dan geprogrammeerd. Bij de registratie van sloopmeldingen wordt er in Powerbrowser bij registratie van relatief kleine sloopmeldingen geen onderscheid gemaakt in het al dan niet verwijderen van asbest. Meldingen bouwkundig slopen zonder asbest en particuliere sloop met asbest worden behandeld door de gemeente. Op de bedrijfsmatige en grootschalige asbestverwijdering wordt toegezien door de ODT. Dit onderdeel is opgenomen in het Jaarverslag VTH Twente 2021. Voor de gemeente Almelo zijn in 2021 door de omgevingsdienst 189 meldingen voor de behandeling van asbest behandeld.

Figuur 4. Overige toestemmingen Wabo

Conclusie vergunningverlening Wabo

Uit bovenstaande figuren blijkt dat er beduidend meer werkzaamheden zijn verricht dan was voorzien in het VTH-programma 2021. Behandeling vroeg om versterkte inzet van het team Vergunningverlening en Naleving. Gedurende het jaar is voorzien in extra capaciteit. Het toegenomen werkaanbod leidde ook tot structurele druk binnen dit team.

Belangrijk aandachtspunt voor 2022 is om, waar mogelijk, tijdig voor te sorteren op toename in de werkvoorraad. Dit kan betekenen dat heroverweging plaatsvindt in de prioritering van werkzaamheden of extra inzet van (tijdelijke) medewerkers noodzakelijk is. Naast de reguliere werkvoorraad vraagt de voorbereiding op nieuwe wetgeving (Omgevingswet, Wkb) gerichte inzet van bouwplantoetsers, evenals inzet bij het vullen van de nieuwe risicoanalyse tool VTH, de verbetering bedrijfsvoering VTH en het datagericht werken.

4.4 Vergunningverlening APV en Bijzondere Wetten

Ook in 2021 is corona nog van grote invloed geweest op de vergunningverlening. De corona-regelgeving wijzigde regelmatig en dit had direct effect op de werkzaamheden van de medewerkers van het team Veiligheid / Bijzondere wetten. Met name ten aanzien van het verlenen van evenementenvergunningen moest hierdoor regelmatig snel en flexibel geschakeld worden.

Door het college van B en W werd, evenals in 2020, besloten om de terrassen (tijdelijk) ruimer op te stellen, zodat terrasbezoekers 1,5 meter afstand tot elkaar konden houden. De verzoeken van horecaondernemers voor een ruimere opstelling van het terras zijn door het team Vergunningverlening en Naleving behandeld.

Vanaf september 2021 is het team Veiligheid / Bijzondere wetten weer (volledig) op sterkte. Daarbij moet worden opgemerkt dat diverse APV-taken zijn overgenomen door het KCC (o.a. standplaatsvergunningen, stookcontheffingen en de behandeling van aanvragen in het kader van de Leegstandwet). Hierdoor kan het team Veiligheid / Bijzondere wetten zich meer richten op zaken die betrekking hebben op openbare orde en veiligheid.

Eind 2021 is de nieuwe APV van de gemeente Almelo in werking getreden. Grotendeels alle formulieren en vergunningen zijn hierop aangepast. Het resterende deel wordt in 2022 aangepast, waarbij de meeste aanvraagformulieren gedigitaliseerd zullen worden. Wanneer een aanvraag volledig digitaal kan worden ingediend bevordert dit de kwaliteit en snelheid van het vergunningverleningsproces.

Het vergelijk tussen planning en realisatie is opgenomen in de tabel op de volgende pagina.

Producten	Gepland	Gerealiseerd
Algemene Plaatselijke Verordening		
Artikel 2:3 (kennisgeving openbare betoging)	3	5
Artikel 2:6 (ontheffing flyeren)	13	12
Artikel 2:9 (ontheffing straatartiest)	10	2
Artikel 2:10 (ontheffing voorwerp openbare plaats)	80	137
Artikel 2:25 (vergunning evenement)	91	52
Artikel 2:25 (melding evenement)	30	42
Artikel 2:26a (vergunning betaald voetbal)	6	5
Artikel 2:28 (vergunning horeca-exploitatie)	20	7
Artikel 2:28 (Wijziging exploitatievergunning)	30	17
Artikel 3:4 (vergunning seksinrichting)	1	2
Artikel 4:3 (Kennisgeving incidentele festiviteiten)	12	13
Artikel 5:13 (inzameling geld of goed)	10	2
Artikel 5:18 (vergunning standplaats)	30	1
Alcoholwet		
Artikel 3 (vergunning horeca- of slijtersbedrijf)	20	8
Artikel 3 (Wijziging horeca of slijterij)	30	17
Artikel 35 (ontheffing zwak-alcoholische drank)	30	0
Wet op de kansspelen		
Artikel 3 (vergunning kansspel)	10	2
Artikel 30b (vergunning kansspelautomaten)	24	17
Wet Milieubeheer		
Artikel 10.63 lid 2 (stookontheffing)	10	10
Besluit Brandveilig Gebruik en Basishulpverlening Overige Plaatsen (BGBOP)		
Artikel 2.1 (melding brandveiliggebruik, veelal tenten)	8	4
Besluit administratieve bepalingen inzake het wegverkeer (BABW)		
Artikel 56 (aanstellen verkeersregelaars en onderhoud SVNLI)	200	1
Artikel 58 (aanstellen verkeersbrigadiers)	10	0

Figuur 5. Vergelijk planning en realisatie APV / Bijzondere Wetten

5. Toezicht en handhaving

Naleving van regelgeving is in onze maatschappij geen vanzelfsprekendheid. Gezien de risico's van bepaalde activiteiten in de fysieke leefomgeving en vanwege overlastsituaties is het toezicht op naleving van regelgeving cruciaal. Wij reageren op signalen uit de stad over het niet naleven van regels. Samen met onze ketenpartners houden wij actief toezicht op veiligheid en leefbaarheid.

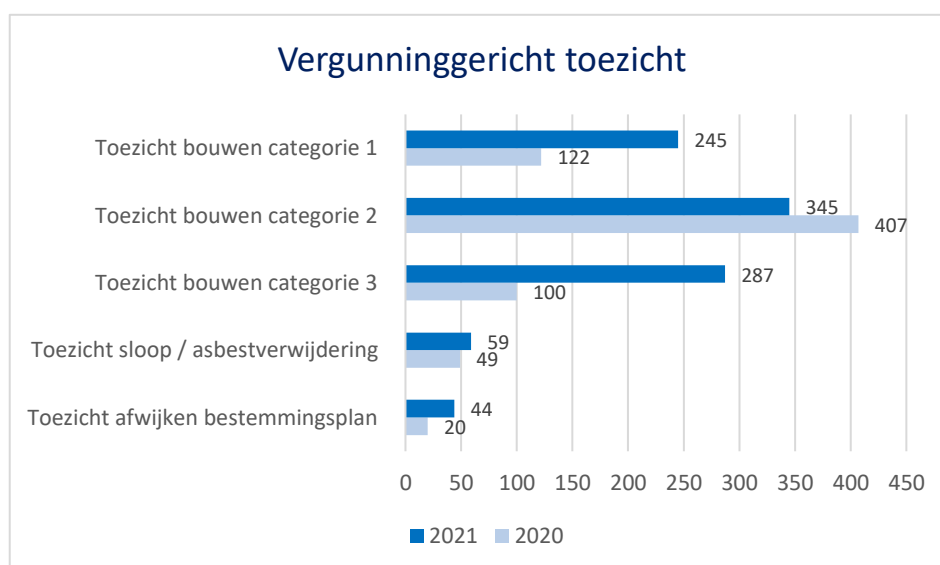
Het toezicht op bouwen en ruimtelijke ordening wordt toegelicht in paragraaf 5.1. Toezicht op brandveiligheid wordt uitgevoerd door Brandweer Twente en komt aan bod in paragraaf 5.2. Het toezicht op APV / Bijzondere Wetten wordt uitgevoerd door de boa's. Het uitoefenen van milieutoezicht is opgedragen aan ODT en wordt toegelicht in het jaarverslag VTH Twente 2021.

5.1 Toezicht bouwen en ruimtelijke ordening

Het takenpakket toezicht op bouwen en ruimtelijk is de afgelopen jaren in omvang toegenomen. Het aantal taken nam toe, evenals de omvang van de taak. Relevante taken zijn het vergunninggericht toezicht (inclusief meldingen), gebiedstoezicht met de focus op afwijkingen van het bestemmingsplan, klachtafhandeling, inzet Gustos, controles vanwege handhavingsverzoeken, controles met de brandweer vanwege handhaving brandveiligheid en controles vanwege strijdigheden die vanuit de BAG zijn geconstateerd. Taken waar in 2021 expliciet aandacht aan is besteed is het toezicht op de Kwaliteitsimpuls Groene Omgeving, Rood voor Rood en het toezicht op illegale kamerbewoning en bestaande bouw.

De omvangrijke werkvoorraad bij vergunningverlening had tot gevolg dat in de fase van toezicht in 2021 ook sprake was van een sterk toegenomen werkvoorraad. Binnen de werkzaamheden van bouwinspecteurs vormt het vergunninggericht toezicht de hoofdmoot van de werkzaamheden. De werkvoorraad van vergunningverlening wordt dan ook als basis gebruikt voor het bouwtoezicht.

Het aantal uitgevoerde controles in 2021 is opgenomen in onderstaande figuur. Er is een vergelijk gemaakt met het voorgaande jaar 2020.

Figuur 6. Vergunninggericht toezicht bouwen en ruimtelijke ordening

In het jaarprogramma voor 2021 werd uitgegaan van controle van 343 vergunningen. Op basis van kentallen per bouwcategorie gaat het hier om 611 bouwcontroles. In 2021 zijn 877 bouwcontroles uitgevoerd (+44%). Dit werd veroorzaakt door een sterke toename in de bouwcategorieën 3 (complexe bouw) en 1 (eenvoudige bouw). Waar nodig zijn werkzaamheden geprioriteerd op basis van risicogericht inzicht van de bouwinspecteurs.

[Toezicht Rood voor Rood en Kwaliteitsimpuls Groene Omgeving](#)

Vanaf eind 2020 zijn met doorloop in 2021 ruim 25 locaties bezocht in het kader van Rood voor Rood-regeling (RvR) en de Kwaliteitsimpuls Groene Omgeving (KGO). Op deze locaties is vanaf 2008 gebruik gemaakt van de RvR-regeling. Deelname aan de RvR-regeling geeft de erfeigenaren de verplichting om het nieuwe erf landschappelijk in te passen door middel van een KGO. De RvR en KGO maatregelen waren, op 1 plan na, goed en duidelijk in het bestemmingsplan opgenomen. Geconstateerd is dat op een tweetal adressen waar wel is gesloopt, er niet wordt gebouwd. De gesloopte RvR-meters zijn op een andere locatie ingebracht.

Een aantal adressen moet opnieuw worden bezocht. De bouw was daar nog niet gestart of afgerond, het bestemmingsplan was nog niet definitief, of men was nog niet gestart met de aanplant. In het VTH-uitvoeringsprogramma van 2022 is daarom nogmaals een controleronde opgenomen.

[Toezicht op slopen en kleinschalige asbestverwijdering](#)

Het toezicht op kleinschalige asbestverwijdering en bouwkundige sloop gebeurt door de gemeente; het toezicht op grootschalige en professionele asbestverwijdering gebeurt gezien door de omgevingsdienst. Voor beide activiteiten wordt een sloopmelding ingediend; de omgevingsdienst houdt wettelijk gezien alleen toezicht op asbestverwijdering en niet op bouwkundige sloop. In de praktijk leidt dit tot verschillende informatiestromen en toezichtorganisaties. In 2022 wordt overwogen om dit toezicht gecombineerd uit te laten voeren door de ODT.

[Toezicht op bestaande bouw en ruimtelijke regelgeving](#)

In 2021 zijn 15 controles bij bestaande bouw uitgevoerd. Gemeente Almelo beschikt niet over beleidskader voor toezicht op bestaande bouw. Bij de herijking van het VTH-beleid wordt overwogen om hiervoor een beknopt beleidskader vast te leggen. Ook zijn 44 toezichtcontroles op ruimtelijke regelgeving uitgevoerd. Binnen de verschillende rayons is uitvoering gegeven aan gebiedstoezicht. Daarnaast zijn 101 diverse andere controles uitgevoerd, onder meer met betrekking tot calamiteiten, klantvragen, bestuurlijke verzoeken en illegaal gebruik van gemeenteground.

[Inzet bouwtoezicht bij handhaving brandveiligheid](#)

In 2021 zijn samen met de brandweer 19 controles op brandveiligheid uitgevoerd.

[Bouwgerelateerde klachten](#)

Er zijn ruim 150 bouwgerelateerde klachten behandeld. Hiervan bleek 42% terecht en 18% onterecht. 12% van de klachten is nog in behandeling. Van 27% van de klachten is de afhandelingsstatus onbekend vanwege beperkte registratie.

[Gustos-controles en aanpak illegale kamerbewoning](#)

De controles van Gustos zijn multidisciplinair en richten zich vanuit het team Vergunningverlening en Naleving op brandveiligheid, gebruik en (illegale) kamerbewoning. Met het onherroepelijk worden van het bestemmingsplan 'Parapluherziening wonen' is het mogelijk om handhavend op te treden. In 2021 is hier actief invulling aan gegeven. Dit omdat het huisvesten van meerdere huishoudens in één woning zonder nadere ruimtelijke toetsing of maximale norm, kan leiden tot onwenselijke situaties; zoals overbewoning, slechte woonomstandigheden, geluidsoverlast, parkeerdruk en dergelijke. Dit geldt voor zowel de te huisvesten personen zelf, als ook voor de (directe) omgeving. In 2021 is de leefbaarheid in Almelo verbeterd door het gericht handhaven van het bestemmingsplan 'Parapluherziening wonen' op illegale kamerbewoning.

Toezicht kamerbewoning en Gustos	
Controles kamerbewoning	290
Controles Gustos	70
Overlastmeldingen kamerbewoning	84

Figuur 7. Toezicht kamerbewoning en Gustos

Daarnaast is één woning gesloten op basis van spoedeisende bestuursdwang.

Structureel verhoogde werkdruk

Ook bij toezicht was sprake van structureel verhoogde werkdruk. Ondanks uitbreiding van formatie op tijdelijke basis, was sprake van een structureel sterk verhoogde werkdruk, die ook als langdurig wordt ervaren. Dit vergroot het risico op uitval. Waar mogelijk moet in 2022 tijdig worden ingezet op het aantrekken van extra capaciteit in een gespannen arbeidsmarkt.

5.2 Toezicht brandveiligheid

Brandweer Twente voert de taken uit op het gebied van advisering en toezicht brandveiligheid. De gemeente is als bevoegd gezag (eind)verantwoordelijk voor deze taak en de eventuele bestuursrechtelijke handhaving die hieruit voortvloeit.

Brandweer Twente wil, in samenspraak met de Twentse gemeenten, hoogwaardig uitvoering geven aan taken en gezamenlijke projecten op het gebied van advies en toezicht brandveiligheid. Het doel is een relevante bijdrage te leveren aan meer veiligheid en betere naleving in Twente.

Advisering brandveiligheid

Ruimtelijke veiligheid					
Onderdeel	Positief advies	Negatief advies	Positief onder voorwaarden	Geen advies	Totaal
Bereikbaarheid bluswater	2	2	2	0	6
Milieu	0	1	2	0	3
Ontbrandingstoestemming	1	0	7	1	9
Omgevingsplan	0	0	6	2	8
Totaal					26

Figuur 8. Advisering ruimtelijke veiligheid

Bouwen en brandveiligheid gebruik					
Onderdeel	Positief advies	Negatief advies	Positief onder voorwaarden	Geen advies	Totaal
Omgevingsvergunning - activiteit bouwen	47	25	14	5	91
Omgevingsvergunning – activiteit brandveilig gebruik	10	1	0	2	13
Installaties	23	3	0	1	27
Totaal					131

Figuur 9. Advisering bouwen en brandveilig gebruik

De positieve effecten van tijdig vooroverleg blijven merkbaar. Dat is ook terug te zien bij de verschillende Omgevingstafel-pilots, waarbij integraal adviseren eenvoudiger wordt omdat alle ketenpartners gelijktijdig aan tafel zitten. Ervaring is dat integraal adviseren aan de voorkant meer tijd kost, maar dit bijdraagt aan kortere termijnen voor de behandeling van vergunningaanvragen.

Daarnaast zijn er effecten merkbaar van de gewijzigde regelgeving ten aanzien van het aspect 'veilig vluchten', zoals het aanbrengen van vrijloopdeurdrangers en het voorkomen van koude rookverspreiding. Aanvragers, architecten en adviesbureaus hebben tijd nodig om dit goed te verwerken in de aanvragen. Regelmatig ontbreken er gegevens, waardoor Brandweer Twente in de tweede helft van 2021 vaker negatief heeft moeten adviseren.

Voor de informatie over het project brandveiligheid gevels wordt verwezen naar hoofdstuk 3. Brandweer Twente heeft ondersteuning geboden in de beoordeling van gebouwen die onderzocht moesten worden op basis van vooraf geformuleerde eigenschappen. In onze gemeente is onderzoek nader onderzoek⁶ uitgevoerd bij ziekenhuis ZGT Almelo, enkele woongebouwen en het Stadhuis. Hieruit bleek dat geen aanvullende voorzieningen noodzakelijk waren.

Evenementen						
Soort evenement	Positief advies	Negatief advies	Positief onder voorwaarden	Algemene regels	Geen advies	Totaal
A	0	0	3	5	1	9
B	0	0	4	3	2	9
C	0	0	0	0	0	0

Figuur 10. Advisering over evenementen

Vanaf 2020 hebben wij te maken met het coronavirus. Door de landelijke regels ter voorkoming van de verspreiding van dit virus zijn veel evenementen afgelast en zijn nieuwe vergunningen beperkt aangevraagd.

Met name in de zomerperiode was er weer ruimte om evenementen te laten plaatsvinden onder bepaalde voorwaarden. Deze voorwaarden riepen veel vragen op bij organisaties en gemeenten. Veiligheidsregio Twente heeft, net als in 2020, een spreekuur ingericht waarbij Brandweer Twente ook was aangesloten om deze vragen te beantwoorden. Op kleine schaal zijn diverse evenementen georganiseerd waarbij ook de reguliere advisering weer is opgestart.

In de toekomst wil Brandweer Twente meer risicogericht adviseren en inzetten op beter contact met organisatoren om zo aan de voorkant de veiligheid van het evenement en de kwaliteit van de aanvragen te verhogen.

Toezicht brandveiligheid

De belangrijkste kerntaken van Brandweer Twente op het gebied van toezicht zijn:

- Periodieke / reguliere controles brandveilig gebruik;
- Toezicht brandveiligheid tijdens de bouw;
- Controles (brand)veiligheid bij evenementen.

Daarnaast behoren tot de taken op het gebied van brandveiligheid:

- Begeleiden van juridische handhavingstrajecten, waarbij de brandweer optreedt als inhoudelijk adviseur;
- Kennisplatform ten aanzien van nieuwe ontwikkelingen op landelijk en/of regionaal niveau;
- Deelname aan multidisciplinaire/ integrale acties in het kader van het voorkomen en tegengaan van ondermijning;
- Verzoeken van burgers en bedrijven verwerken.

⁶ Het nader onderzoek bestond uit inspectie, dossieronderzoek en controle risicomatrix.

Controles brandveilig gebruik			
Thema	Prognose	Gerealiseerd	Naleefgedrag
Logies	5	2	100%
Onderwijs en KDV	46	23*	50%
Zorg	67	66**	78%
Kamerverhuur	23	19	42%
Publiekstoegankelijk	26	19	58%
Totaal	167	129	

Figuur 11. Controles op brandveiligheid. Toelichting op figuur: *: inclusief 11 buiten gebruik; **: inclusief 31 zelfscans

Overige controles	
Soort	Gerealiseerd
Realisatie	42
Evenementen	2
Ad hoc	11
Integraal (MIA)	17
Totaal	72

Figuur 12. Overige controles brandveiligheid

De planning van de gemeente Almelo voor 2021 bestond uit 167 te controleren objecten. In totaal zijn er in deze periode 129 objecten gecontroleerd. Het verschil tussen de prognose en de realisatie is geheel te wijten aan de coronacrisis. Het coronavirus en de maatregelen die de overheid heeft genomen tegen verspreiding van dit virus heeft ertoe geleid dat Brandweer Twente haar toezichtstaken niet heeft kunnen uitvoeren zoals voorgesteld. Dit geldt vooral voor het eerste kwartaal van 2021. Conform afspraken⁷ heeft Brandweer Twente in 2021 het thematisch toezicht losgelaten en was het toezicht gericht op de locaties waar de hoogste risico's aanwezig zijn. De prioritering en daarmee de volgorde is bepaald op basis van het in ons VTH-beleid opgenomen 'Risico Afwegingsmodel Toezicht Brandveiligheid' (RAT).

Het is lastig concreet te zeggen welke risico's er zijn vanwege niet uitgevoerde controles. Immers, die objecten zijn nog niet bezocht. Gelet op de resultaten van de wel uitgevoerde controles en de controleresultaten uit het verleden zijn er geen directe aanwijzingen dat dit tot een onacceptabel verhoogd risico leidt. De controlefrequenties waarmee de objecten wordt bezocht komt door het niet realiseren van de planning hierdoor lager te liggen (lees: de datum van de controle schuift enigszins door), maar ze worden nog steeds wel bezocht.

Vanaf 24 juni 2021 hadden de coronamaatregelen weinig effect meer op de controles van Brandweer Twente. Vanaf dat moment werd Brandweer Twente vrijwel overal weer toegelaten en waren er ook geen landelijke beperkingen meer. Vanaf 2022 wordt er weer thematisch gewerkt.

Vanaf 1 juli 2021 zijn er wijzigingen doorgevoerd in het Bouwbesluit ten aanzien van de brandveiligheid. Zo zijn er rookscheidingen geïntroduceerd, zijn zelfsluitende deuren verplicht in appartementengebouwen en hebben de aangescherpte eisen mogelijk gevolgen voor draagconstructies. Brandweer Twente vraagt daarom hier extra aandacht aan te besteden bij controles in de realisatiefase in 2022. Waar nodig sluit Brandweer Twente aan bij bouwcontroles van onze gemeente.

Conclusies resultaten toezicht brandveiligheid

Het naleefgedrag binnen het thema Zorg lijkt toe te nemen ten opzichte van eerdere jaren. De verklaring hiervoor kan zijn dat een aantal langlopende trajecten met zorginstellingen zijn afgerond. Brandveiligheid in zorg blijft een aandachtspunt. Het beheer van zorggebouwen is verdeeld en er zijn geen echte 'huismeesters'

⁷ Memo 'Exitstrategie Corona Toezicht Brandveiligheid'; 22 april 2021

meer. Kleine gebreken worden pas laat opgemerkt of worden vergeten. Dit betreffen vaak zaken die geen grote invloed hebben op de brandveiligheid, maar wel moeten gebeuren. De controles van Brandweer Twente werken daarbij als signaleringsfunctie voor de zorginstelling. Naar het oordeel van Brandweer Twente is de afgelopen jaren hierop veel geïnvesteerd. Maar met de kanttekening dat er nog wel een paar stappen moeten worden gemaakt en dat we nog steeds graag willen samenwerken als het gaat om het verbeteren van de veiligheid van hun panden en organisatie.

In 2022 is de zorg als belangrijkste thema in het VTH-programma opgenomen. Brandweer Twente zal zich dan vooral concentreren op het onderdeel hulp bij 'ontruiming bij brand'. Waarbij Brandweer Twente zal inzetten op integrale samenwerking en de gemeente op eventuele handhaving; conform de geldende rolverdeling.

5.3 Toezicht APV en Bijzondere wetten

Ontwikkelingen

In de afgelopen jaren is de behoefte aan flexibele toezicht- en handhavingscapaciteit sterk gegroeid. Dit betekent dat er meer controles worden uitgevoerd die gericht zijn op concrete signalen van overtreding van regelgeving en overlast. Daarmee handhaven we vooral daar waar het nodig is. De boa's zijn zichtbaar aanwezig in de wijken en houden zich bezig met een breed takenpakket op het gebied van toezicht en handhaving. Het signaleren en aanpakken van (criminele) ondermijning is daar de afgelopen jaren nadrukkelijk onderdeel van geworden. Zo fungeren de boa's als ogen en oren in de wijken en koppelen daarbij signalen van ondermijning terug aan het team veiligheid van de gemeente. Daarnaast participeren boa's bij integrale controles van risicobranche/risicolocaties (hierbij kan bijvoorbeeld gedacht worden aan de controles van garageboxen waarmee in 2021 een aanvang is gemaakt, maar ook aan controles in het kader van de Wet op de kansspelen). Ook zijn de boa's belast met het sluiten van drugspanden, illegale prostitutiepanden en illegale gokpanden.

Naast ondermijning krijgen de boa's ook een steeds grotere rol als het gaat om het veiligheidsthema 'Jeugd en Veiligheid'. In dat kader hebben 4 boa's in 2021 een opleiding tot jeugd-boa gevolgd. Hiermee hebben de boa's extra tools gekregen om makkelijker in contact te komen met jeugd(groepen), waardoor zij overlastgevend gedrag effectiever kunnen voorkomen en stoppen in samenwerking met ketenpartners.

Van 1 juni 2021 tot 1 december 2021 is een pilot uitgevoerd waarbij de uitrusting van vijf boa's is uitgebreid met een bodycam. Het gebruik van de bodycam had als doel de veiligheid en het veiligheidsgevoel van de boa's te vergroten. Het gebruik van de bodycams is geëvalueerd op de helft en aan het einde van de pilot. De boa's hebben aangegeven dat een bodycam een preventief effect heeft op het gedrag van mensen. Mensen gedragen zich rustiger zodra zij een bodycam zien, wat ertoe leidt dat het veiligheidsgevoel van de boa's wordt verhoogd. Gezien de positieve bevindingen uit de evaluatie is besloten om de bodycam onderdeel te laten worden van de standaarduitrusting van alle boa's.

In 2021 werd een zeer aanzienlijk deel van de boa-capaciteit ingezet op toezicht op de naleving van de coronaregelgeving. Dit, in combinatie met het vertrek van een coördinerende medewerker, leidde ertoe dat een aantal projecten / opgaven die in het VTH-programma 2021 stonden opgenomen niet of niet volledig tot uitvoering zijn gekomen, te weten:

- onderzoek naar aanvullende uitrusting / bewapening boa's;
- pilot flexibele stadsdeelgerichte inzet;
- onderzoek naar een meer gestructureerde inzet van de beschikbare boa-capaciteit.

In 2022 zullen deze projecten / opgaven opnieuw beschouwd worden en waar nodig een vervolg krijgen.

Geconstateerde overtredingen

Hieronder staat een overzicht weergegeven van het totale aantal waarnemingen, waarschuwingen en sancties

door boa's in 2021. Waarnemingen, waarschuwingen en sancties in het kader van de coronaregelgeving zijn in deze cijfers verwerkt (verbod op groepsvorming valt bijvoorbeeld onder 'overlast openbare ruimte' en overtreding van de 1,5 meter maatregel en de mondkapjesplicht valt onder 'veiligheid').

Waarnemingen, waarschuwingen en sancties door BOA's	Aantallen
Domein 1	
Afval	664
Parkeren en Verkeer	4250
Alcohol / Drugs	124
Horeca	98
Overlast openbare ruimte	592
Veiligheid	2065
Overige	57
Fietshandhaving en Overlast	772
Ambulante handel	53
Domein 2	
Illlegale stortingen	571
Afvalcontainer	112
Overgroeidend groen	51
Milieu overlast	8
Cameratoezicht milieupleinen (alleen boetes)	298

Figuur 13. Boa-inzet

6. Juridische advisering

Binnen het fysieke domein is het juridische werkveld dynamisch, omvangrijk en complex. Dit vanwege veranderende wet- en regelgeving, nieuwe rechtspraak en het samenspel tussen verschillende disciplines. Wij gaan door met het versterken van de juridische advisering en het verbeteren van de onderlinge samenwerking.

6.1 Ontwikkelingen

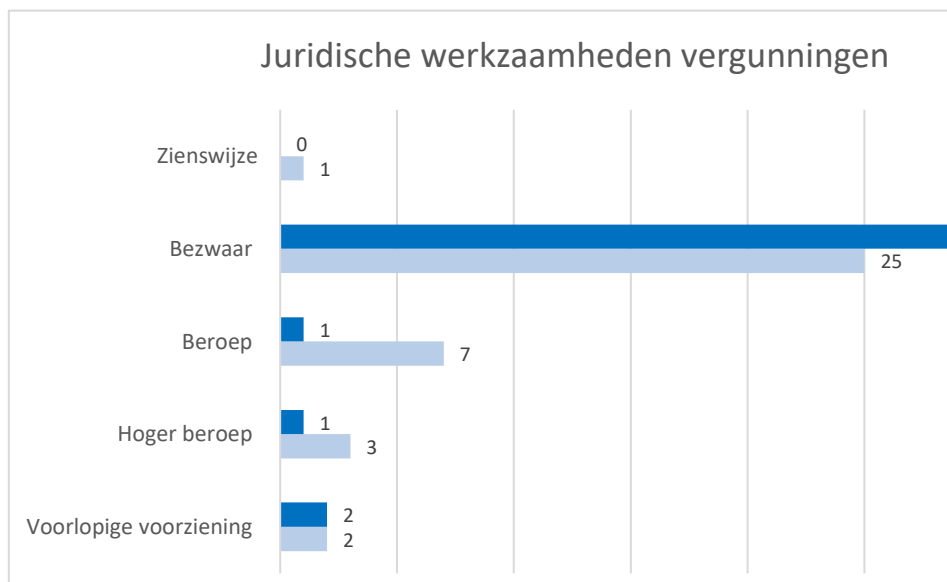
Het juridisch cluster in het fysieke domein is al jaren in ontwikkeling. Eind 2019 is getracht een vast juridisch cluster te vormen binnen het (voormalige) team Regelgeving en Handhaving. Dit team is in 2020 uitgebreid. In 2021 is het juridisch cluster versterkt. Sinds 2021 valt het juridisch cluster in team Vergunningverlening en naleving. Door personele uitval en het vertrek van diverse juristen heeft medio 2021 (opnieuw) een wisseling van de wacht plaatsgevonden, waarbij vaste krachten plaats hebben gemaakt voor inhuurkracht(en). Er is dan ook (nog) geen bestendig juridisch cluster gevormd, hetgeen de continuïteit en doorstroom niet ten goede komt. Dit blijft dan ook een belangrijke opgave voor de toekomst.

Vorbereiding op toekomstige ontwikkelingen in het juridisch werkveld

Met de eerder verwachte inwerkingtreding van de Omgevingswet (alsmede de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen) op 1 juli 2022, hebben de juristen zich ook in 2021 voorbereid op de toekomstige stelselherziening van het omgevingsrecht. Zij hebben hierover kennis opgedaan via een meerdaagse cursus over de Omgevingswet. Ook hebben de juristen gedurende het jaar deelgenomen aan diverse (digitale) cursussen, webinars en een (meerdaagse) training op het gebied van effectieve communicatie en beïnvloeding. Door de coronapandemie hebben echter diverse geplande (actualiteiten)cursussen en (onderdelen van) fysieke trainingen geen doorgang kunnen vinden. Deze worden in 2022 weer hervat. De inwerkingtreding van de Omgevingswet is inmiddels uitgesteld tot 1 januari 2023, waardoor meer tijd is voor de juristen uit het team om zich – naast de reguliere werkzaamheden – zo goed mogelijk voor te bereiden op de nieuwe wet- en regelgeving.

6.2 Resultaat juridische advisering

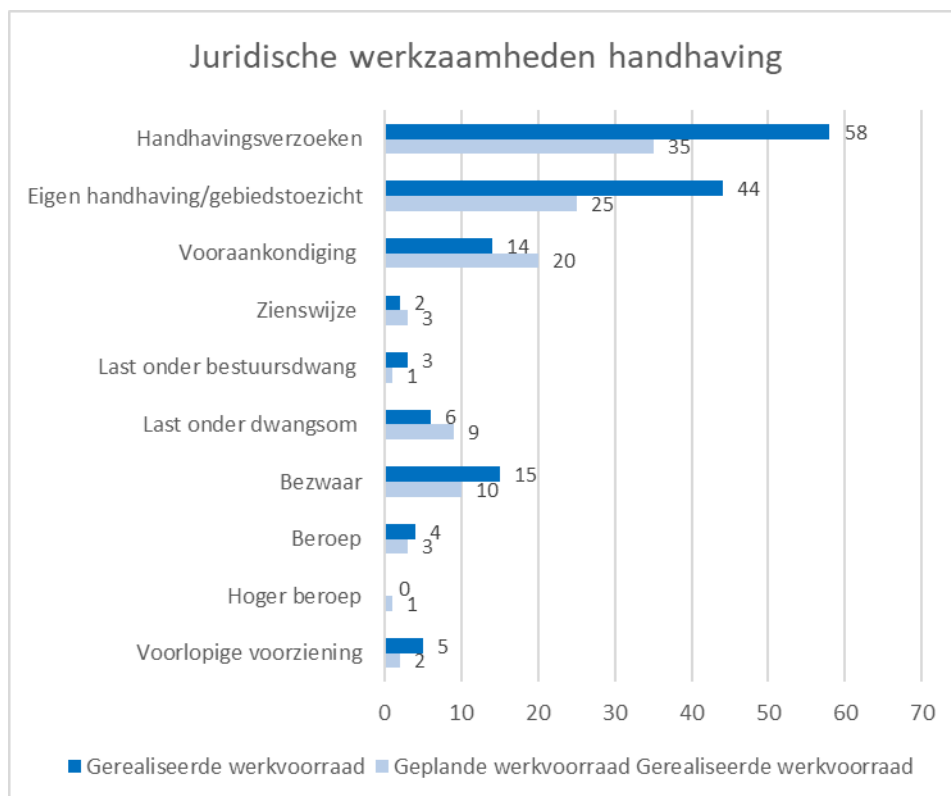
De reguliere (lijn)productie van het juridisch cluster bestaat, naast interne en externe advisering over juridische onderwerpen, uit het voeren van juridische procedures in het fysieke domein met betrekking tot onder meer vergunningverlening, handhaving, APV-producten en Wob-verzoeken. Hieronder valt onder meer de afhandeling van primaire besluitvorming en bezwaar-, beroep- en hoger beroepszaken. Naast de reguliere lijnproductie, hebben de juristen ook geadviseerd over en/of procedures gevoerd met betrekking tot verkeersbesluiten, een monumentenstatus en een evenementenvergunning. De vindbaarheid van het juridisch cluster is aanzienlijk vergroot. Vanuit alle hoeken van de organisatie worden juridische vraagstukken voorgelegd aan de juristen van team Vergunningverlening en Naleving. Het takenpakket van het juridisch cluster was al omvangrijk, maar heeft zich in 2021 nog verder uitgebreid. De diversiteit in het takenpakket is aanzienlijk toegenomen met taken, zoals de toestemming met betrekking tot de grotere corona-terrassen, de (administratieve) afhandeling van brandweercontroles, de Bibob-toets in het vergunningentrajec en aanvragen om leningen (in het kader van de Lening toekomstbestendig wonen, Lening woningverbetering en verduurzaming en de Starterslening). Ook de behandeling van aanvragen om vergunningen op grond van de APV zijn (tijdelijk) onderdeel gaan uitmaken van de juridische werkvoorraad, totdat deze een definitieve landingsplek hebben gevonden en geïmplementeerd zijn in de bestaande werkprocessen in het team. Voor 2021 levert dit het volgende beeld op:

Figuur 14. Juridische werkzaamheden vergunningverlening

Het geprogrammeerde aantal producten bedroeg 38. Er zijn 35 producten gerealiseerd.

De juridische advisering voor handhaving is onderstaand weergegeven.

Figuur 15. Juridische werkzaamheden handhaving

Het geprogrammeerde aantal producten bedroeg 109. Er zijn 151 producten gerealiseerd.

De juridisch behandeling van bezwaar en beroep bij APV / Bijzondere wetten is onderstaand weergegeven. Verwacht werd 12 producten te behandelen. Er zijn 4 producten behandeld.

Juridische werkzaamheden APV / Bijzondere Wetten		
	Planning	Realisatie
Bezwaar	10	4
Beroep	2	
Hoger beroep	-	
Voorlopige voorziening	-	

Figuur 16. Juridische werkzaamheden APV / Bijzondere Wetten

Het aantal verzoeken op basis van de Wet openbaarheid van bestuur werd ingeschat 6. Er zijn 10 verzoeken behandeld. Ook is invulling gegeven aan de behandeling van bezwaar, beroep en hoger beroep.

Juridische werkzaamheden Wet openbaarheid van bestuur		
	Planning	Realisatie
Wob-verzoeken	6	10
Bezwaar	-	1
Beroep	-	1
Hoger beroep	-	1

Figuur 17. Juridische werkzaamheden Wet openbaarheid van bestuur

Overige werkzaamheden juridische advisering		
	Planning	Realisatie
Bezwaar (overig)	-	4
Ingebrekestellingen	-	8
Advies bij juridische procedures (o.a. ODT)	-	21
Advies wet Bibob	-	21
Behandeling raadvragen	7	6
Behandeling aanvragen leningen	-	52

Figuur 18. Overige werkzaamheden juridische advisering

Het totale overzicht van de lijnproductie is opgenomen in onderstaand overzicht.

Lijnproductie totaal	
	Realisatie
Advies bij juridische procedures (o.a. ODT)	21
Advies Wet Bibob	21
Behandeling raadvragen	6
Handhavingsbesluiten	44
Handhavingsverzoeken	58
Last onder dwangsom	6
Last onder bestuursdwang	3
Bezwaarschriften	56
Beroep	6
Hoger beroep	2
Voorlopige voorziening	7
Totaal	230

Figuur 19. Totaal lijnproductie juridisch.

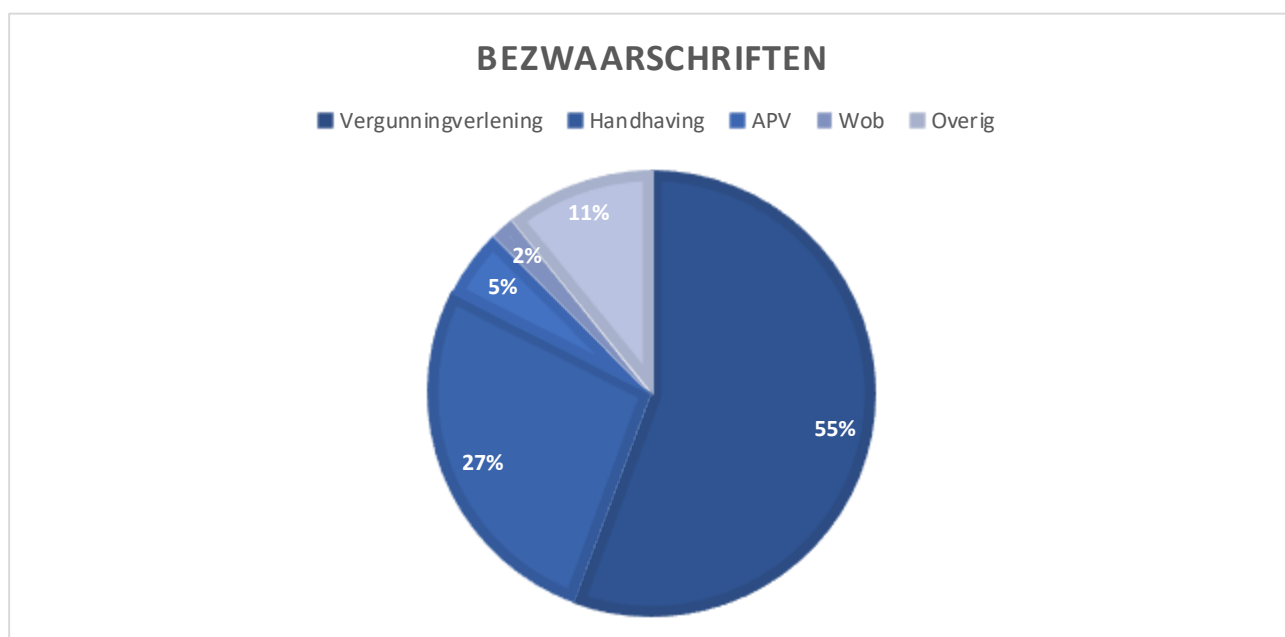
Managementinformatie

De nauwkeurigheid van de reeds bestaande registratiewijze in het VTH-zaaksysteem en de inhoud van de beschikbare managementinformatie is (nog) onvoldoende. In het VTH-zaaksysteem kunnen nog niet alle relevante zaaktypen worden geregistreerd. Ook wordt nog onvoldoende onderscheid gemaakt in sub producten per juridische procedure. Bovenstaande informatie is dan ook slechts een indicatie op basis van de in diverse systemen beschikbare gegevens, aangevuld met informatie van de juristen zelf.

Binnen het juridisch cluster van team Vergunningverlening en Naleving is in 2021 voornamelijk tijd en energie gestoken in het inwerken van nieuwe medewerkers en de algemene zaakbehandeling. Pas in het vierde kwartaal van 2021 is meer aandacht ontstaan voor de bedrijfsvoering binnen het team. De tijd en energie die eerder in het jaar in het inwerken van nieuwe medewerkers en algemene zaakbehandeling is gestoken, kon niet worden aangewend voor het optimaliseren van management- en sturingsinformatie, dan wel de monitoring van de werkzaamheden. Om een zo goed mogelijk beeld te geven van de werkzaamheden binnen het juridisch cluster van team Vergunningverlening en naleving, zal in de toekomst actief worden ingezet op de optimalisatie van de datahuishouding, met bijbehorende (door)ontwikkeling van zaaktypen, (sub)producten en de inrichting van het VTH-zaaksysteem ten aanzien van overige juridische werkzaamheden.

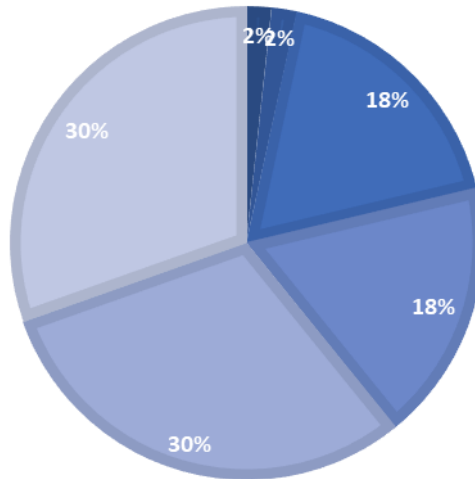
Bezwaarschriften

In 2021 zijn in totaal 56 bezwaarschriften ontvangen door het juridisch cluster. De volgende cirkeldiagrammen geven informatie weer over de juridische procedures waarin in 2021 bezwaarschriften zijn ingediend, de status van de afhandeling van deze bezwaarschriften en in hoeverre deze bezwaarschriften – nadat inhoudelijke behandeling van het bezwaarschrift heeft plaatsgevonden – (on)gegrond bleken te zijn.

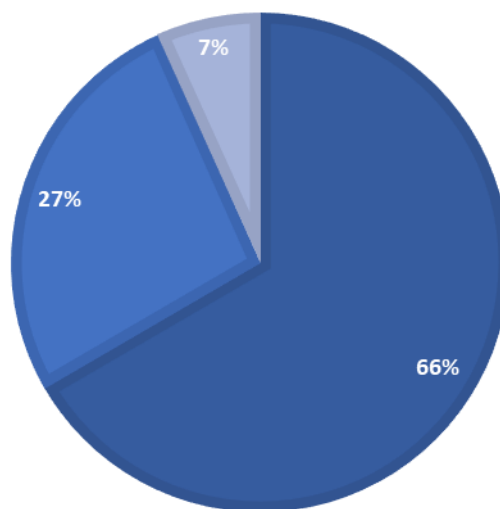
STATUS AFHANDELING BEZWAARSCHRIFTEN

■ Afgebroken ■ Doorgestuurd naar bevoegd orgaan ■ Ingetrokken ■ Niet-ontvankelijk ■ Afgehandeld ■ In behandeling

INHOUDELIJK BEHANDELDE BEZWAARSCHRIFTEN

■ Ongegrond ■ Gedeeltelijk gegrond ■ Gegrond

Projecten

Naast de lijnproductie en (individuele) bijdragen aan het Programma Omgevingswet en de Werkgroep Wkb, werkten de juristen aan diverse projecten. Ten aanzien van overhangend groen in de openbare ruimte is een apart (werk)proces omtrent de afhandeling van meldingen in kaart gebracht, uitgelijnd en geïmplementeerd.

Hiernaast is in 2021 gestart met een project waar de (juridische) kwaliteitsverbetering van onder meer formats van correspondentie, uitgaande brieven en de besluitvorming centraal staat. Deze worden ook Omgevingswet-proof gemaakt, zodat de gemeente Almelo op dit gebied klaar is voor de toekomstige wetswijziging(en). Ook is gestart met het project om APV-producten en administratieve werkzaamheden te implementeren in de reeds bestaande werkprocessen binnen het team Vergunningverlening en Naleving.

Een belangrijk thema waar binnen de gemeente Almelo bestuurlijk op wordt ingezet is de verbetering van de leefbaarheid. Het project Aanpak illegale kamerbewoning heeft in 2021 vorm en inhoud gekregen. Op grond van het bestemmingsplan 'Parapluherziening wonen' wordt handhavend opgetreden tegen overtredingen. Dit bestemmingsplan is in 2021 onherroepelijk in werking getreden. Via het meldpunt op de website van de gemeente Almelo kunnen meldingen worden ingediend. In 2021 zijn langs deze weg 92 overlastmeldingen ontvangen op het gebied van (illegale) kamerbewoning, naast eigen constatering. In nauwe samenwerking met toezicht wordt uitvoering gegeven aan de handhavingstaak en bij constatering van een overtreding wordt een handhavingstraject opgestart. Handhaving op grond van het bestemmingsplan 'Parapluherziening wonen' beslaat dan ook een aanzienlijk deel van de capaciteit binnen het juridisch cluster.

Kaderstelling en beleid

Ontwikkelingen in de stad, maatschappelijke veranderingen en de (toekomstige) inwerkingtreding van nieuwe wet- en regelgeving maakten een grondige actualisatie van de Algemene Plaatselijke Verordening (hierna: APV) noodzakelijk. Op 7 december 2021 is de 'Algemene Plaatselijke Verordening gemeente Almelo 2021' vastgesteld. De APV is door verschillende juristen van het cluster – in nauwe samenwerking met andere relevante disciplines, zoals Veiligheid – toekomstbestendig gemaakt en onder andere voorbereid op de komst van de Omgevingswet. Daarnaast zijn wijzigingen doorgevoerd ten aanzien van de eerder in werking getreden Alcoholwet en het wetsvoorstel Wet regulering sekswerk (Wrs). Ook zijn taal-technische wijzigingen doorgevoerd en zijn foutieve verwijzingen naar andere wet- en regelgeving hersteld. In 2021 is met de actualisering van de APV voorzien in het noodzakelijk onderhoud van één van de belangrijkste gemeentelijke verordeningen.

Verhogen kwaliteit vergunningverlening VTH

In 2020 zijn voorbereidingen getroffen om de juridische kwaliteit in het team Vergunningverlening en Naleving te verhogen. Hier is in 2021 verder geen definitieve vorm en inhoud aan gegeven. Dit zal in 2022 weer worden opgepakt. Naast het opgestarte project met betrekking tot de (juridische) kwaliteitsverbetering van correspondentie, besluitvorming en (uitgaande) brieven, vindt binnen het juridisch cluster ten aanzien van alle (juridisch inhoudelijke) brieven en besluitvorming wel standaard een collegiale toets plaats. Al eerder is een bestemmingsplan-toetsgroep opgericht waar diverse (juridische) interpretatievraagstukken worden behandeld. Hierbij zijn in ieder geval de vraagsteller, een jurist en een vergunningverlener aanwezig. De voorgelegde interpretatievraagstukken betreffen bepalingen uit de Almelose bestemmingsplannen of beleid. Deze bestemmingsplan-toetsgroep functioneerde in 2021 goed.

Prettig contact met de overheid

Binnen het juridisch cluster is ook gewerkt aan prettig contact met de overheid. Hieronder valt zowel de informatievoorziening vanuit de gemeente Almelo als de informele afhandeling van zaken. Hierop is onder meer ingezet door proactief de betrokkene(n) te informeren over het verloop van de juridische procedure(s). Onderdeel hiervan is ook tijdige contactlegging. De werkspraak is dat in alle zaken telefonisch contact wordt opgenomen met de betrokkene(n). Dit kan bijvoorbeeld leiden tot intrekking van een bezwaarschrift, maar zorgt er voornamelijk voor dat iemand zich gehoord voelt. Het gehoord voelen resulteert doorgaans in betere acceptatie van een besluit, ook als dit inhoudelijk voor desbetreffende betrokkene(n) niet het gewenste besluit is. Een belangrijk aandachtspunt blijft nog wel de tijdige afhandeling van zaken.

Inlopen achterstallige werkvoorraad

Het juridisch cluster van team Vergunningverlening en naleving had te maken met aanzienlijke achterstanden

uit het verleden. Het juridisch cluster is in 2021 qua formatie uitgebreid. De meeste juridische zaken zijn nu (beter) in beeld. Er wordt ingelopen op de achterstanden en het inwerken van de nieuwe medewerkers werpt dan ook z'n vruchten af. Verschillende (complexe) juridische zaken zijn van oorsprong niet gerelateerd aan de werkzaamheden van team Vergunningverlening en naleving, maar eerder wel opgepakt binnen dit team. Aangezien dit in het verleden binnen dit juridisch cluster is opgepakt, drukken deze langlopende procedures nog steeds op de werkvoorraad van het juridisch cluster. Er zal dan ook (in de toekomst) worden ingezet op het beleggen van de afhandeling van (juridische) zaken bij het juiste team in de organisatie.

Samenwerking met andere disciplines

Er is in 2021 ook ingezet op de samenwerking met andere disciplines. Naast de vakinhoudelijke bijdrage, levert de bestemmingsplan-toetsgroep een waardevolle bijdrage aan de samenwerking tussen de juristen en de vergunningverleners in het team. Ook vindt structureel overleg met de toezichthouders plaats. De juristen hebben gezamenlijk een aandachtsgebiedenlijst opgesteld, waarin onder andere aanspreekpunten wijkregie zijn opgenomen. Ook is er nauw contact met het Ondernemersloket. Hierbij wordt inmiddels actief geïnformeerd bij juridische zaken. In juridische procedures kan het Ondernemersloket een wezenlijke bijdrage leveren in de relatie tussen de overheid en de onderneming.

7. Projecten

In 2021 zijn werkzaamheden verricht ter voorbereiding op de inwerkingtreding van de Omgevingswet en de Wkb. Dit hoofdstuk licht de belangrijkste resultaten toe.

7.1 Omgevingswet

Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet veranderen regels, procedures en werkwijzen. Dit is van invloed op de uitvoering van onze VTH-taken. De wet gaat uit van een andere rol van de overheid richting samenleving: van 'bepalend' naar 'faciliterend richting initiatiefnemers'. Dit is samengevat in het motto van 'nee, tenzij' naar 'ja, mits'. Van het bevoegd gezag wordt verwacht dat het meer meedenkt met de initiatiefnemer. Dit vraagt om denken in oplossingen in plaats van denken in beperkingen.

Binnen onze gemeente wordt het programma Omgevingswet uitgevoerd. Het programma richtte zich in 2021 op verschillende onderdelen:

Voorbereiden Participatieverordening

De huidige maatschappelijke en politieke ontwikkelingen, waaronder de invoering van de Omgevingswet, leidt tot veranderingen in het dagelijkse leven van onze inwoners. Hieruit kan behoefte ontstaan om invloed uit te oefenen op besluitvorming. Het is in deze tijd van belang om inwoners (blijvend) te betrekken bij de ontwikkelingen in de samenleving en dat daarbij ruimte wordt geboden voor nieuwe verbindingen met hen; via participatie. Participatie is in de afgelopen jaren steeds hoger op de agenda komen te staan en wordt steeds belangrijker. Inwoners worden nu al regelmatig uitgenodigd om mee te denken over plannen of zij komen zelf met ideeën om de stad, wijk of buurt mooier te maken en/of de leefbaarheid ervan te vergroten.

Om te bepalen op welke wijze vorm te geven aan participatie in de gemeente Almelo is op 1 april 2021 een politiek beraad georganiseerd met inwoners en (maatschappelijke) organisaties: 'van Inspraakverordening naar Participatieverordening Almelo'. Ook heeft een bijeenkomst met het college plaats gevonden en zijn interviews afgenomen met en (klankbord)bijeenkomsten georganiseerd voor betrokken ambtenaren. Het proces is ondersteund door het Instituut voor Maatschappelijke Innovatie in samenwerking met de Raadsgriffie. De suggesties en voorstellen die dit heeft opgeleverd, zijn gebruikt bij de voorbereiding van de Participatieverordening. In het eerste kwartaal van 2022 wordt stelt het college de Raad voor om de verordening vast te stellen. Na vaststelling zijn de mogelijkheden voor participatie duidelijk vastgelegd.

Inrichten digitaal stelsel Omgevingswet

Het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO) is een nieuwe landelijke voorziening die het mogelijk maakt om aanvragen/meldingen te ontvangen en deze te delen met ketenpartners (samenwerkingsfunctionaliteit). De DSO werkt onder meer met vragenbomen: de zogenaamde toepasbare regels. Ook kan in de DSO worden ingeregeld dat aanvragen rechtstreeks bij een behandelorganisatie terecht komen.

- *Powerbrowser*: Onze VTH-applicatie Powerbrowser is gekoppeld aan de DSO in de testomgeving van deze landelijke voorziening. Onze gemeente is klaar om aanvragen en meldingen te ontvangen. Wel wordt nog volop getest met de samenwerkingsfunctionaliteit en worden werkafspraken gemaakt met ketenpartners. De gevolgen voor de workflow en/of nieuwe zaaktypes komen tijdens het testen naar voren.
- *Inregelen behandelinstellen DSO*: Onze gemeente kan, op basis van het verstrekte mandaat, aanvragen en meldingen rechtstreeks binnen laten komen bij Omgevingsdienst Twente. In 2021 is gestart met onderzoek voor welke toestemmingen dit moet gelden en welke toepasbare regels hierbij horen. De software die

betrekking heeft op toepasbare regels was in 2021 nog niet dusdanig aangepast dat het geheel functioneert. Dit onderdeel wordt het inregelen van behandeldiensten genoemd. In 2022 wordt hier verder invulling aan gegeven.

[Uitwerken toepasbare regels](#)

In 2021 is een adviseur toepasbare regels aangesteld, die de toepasbare regels voor de top 10-activiteiten uitwerkt. De toepasbare regels worden in 2022 verder uitgewerkt met de inzet van verschillende juristen.

[Opleidingen](#)

Een groot aantal medewerkers heeft in 2021 een tweedaagse inhoudelijke cursus over de Omgevingswet gevolgd. In aansluiting hierop worden met managers gesprekken gevoerd over het aanpassen van cultuur, houding en gedrag. Dit vooruitlopend op cursussen voor medewerkers met betrekking tot deze aspecten.

[Omgevingsplan](#)

Bij inwerkingtreding van de Omgevingswet ontstaat van rechtswege een tijdelijk deel van het (nieuwe) omgevingsplan. Onze bestemmingsplannen zullen samen met de 'bruidsschat' (voorheen regels van het Rijk) het tijdelijke omgevingsplan vormen. Het tijdelijke omgevingsplan moet uiteindelijk worden omgezet naar een omgevingsplan. Tot 2029 is er een overgangsfase waarin de gemeenten nieuwe regels in het omgevingsplan kunnen opnemen ter vervanging van de oude ruimtelijke plannen en verordeningen.

Op basis van een analyse van de bruidsschat door de Omgevingsdienst Twente heeft het college besloten om bij inwerkingtreding van de Omgevingswet de bruidsschat volledig over te nemen. Hierdoor blijft het huidige beschermingsniveau op gebied van bouwen en milieu in stand en hebben wij tot uiterlijk 2029 de tijd om beleid te actualiseren en bouw-, milieu- en overige regels met betrekking tot de fysieke leefomgeving in te passen in het omgevingsplan.

Omdat veel regels omgezet moeten worden, gebeurt het omzetten naar het definitieve omgevingsplan stapsgewijs: per thema en of gebiedsgericht. Daarbij wordt eerst inhoudelijk beoordeeld hoe onderwerpen eenvoudig(er) geregeld en toepasbaar gemaakt kunnen worden. Voor het omzetten is inbreng per omgevingsplanactiviteit nodig. Zo kunnen bijvoorbeeld delen uit lokale verordeningen in het omgevingsplan terecht komen, maar moet ook beroep te worden gedaan op de praktijkkennis en -ervaring van de bouwplantoetsers om de regels in het omgevingsplan te vereenvoudigen.

De inwerkingtreding van de Omgevingswet heeft ook gevolgen voor de wijze van beoordeling van de omgevingskwaliteit. De huidige wijze van welstands- en monumentenadvisering komt bij inwerkingtreding van de Omgevingswet van rechtswege te vervallen. Voor inwerkingtreding van de Omgevingswet moet ter vervanging hiervan een gemeentelijke adviescommissie worden ingesteld, die de omgevingskwaliteit bewaakt. Besloten is om de huidige welstands- en monumentenadvisering beleidsneutraal over te zetten en deze Omgevingswet-proof te maken. Begin 2022 wordt besloten over het instellen van de gemeentelijke adviescommissie en de bijbehorende verordening.

[Actieve rol Almelo bij regionale implementatie Omgevingswet](#)

Almelo is in 2021 regionaal actief geweest bij implementatie van de Omgevingswet via het Omgevingsplatform Twente en een voorbeeld voor verschillende gemeenten.

[Uitwerken VTH-onderwerpen Omgevingswet 2022](#)

Eind 2021 is onze dienstverlening nog niet volledig voorbereid op de komst van de OW. Bij de voorbereiding van het VTH-programma 2022 is besloten om specifieke onderdelen die verband houden met de uitvoering van VTH-taken in 2022 projectmatig uit te werken. Het zwaartepunt van deze uitwerking ligt binnen het team Vergunningverlening en Naleving.

7.2 Wet kwaliteitsborging voor het bouwen

De Wkb treedt gelijktijdig met de Omgevingswet in werking. De Wkb hanteert als uitgangspunt dat bij de bouw betrokken partijen (de private sector) zélf verantwoordelijk zijn voor de bouwkwaliteit. Door de invoering van de Wkb verandert de rol van de gemeente. Het toetsen van bouwplannen en het houden van toezicht op de uitvoering vervalt. Wel blijft de gemeente het bevoegd gezag. De gemeente controleert in het nieuwe stelsel of een kwaliteitsborger gerechtigd is een bouwplan te controleren en houdt zij de taak om in geval van een calamiteit handhavend op te treden. Om te zorgen dat een gemeente voldoende informatie heeft om deze taken goed uit te voeren, moet vooraf informatie over het bouwplan worden aangeleverd via de bouwmelding.

Het Rijk kiest voor geleidelijke invoering van private kwaliteitsborging, waarbij categorieën van bouwwerken in fasen onder het nieuwe stelsel van kwaliteitsborging worden gebracht. Hiervoor wordt onderscheid gemaakt in gevolgklassen. In eerste instantie gaat het om eenvoudigere bouwwerken, zoals grondgebonden eengezinswoningen en kleine infrastructurele werken, vallend onder gevolgklasse 1.

In 2021 en 2022 heeft oriëntatie op de nieuwe wet- en regelgeving plaatsgevonden, is regionale samenwerking opgezocht en is projectmatig gestart met de implementatie hiervan.

Onderzoek leges

Vanwege de inwerkingtreding van de Wkb is in 2021 onderzoek gedaan naar leges. Beide wetten hebben gevolgen voor de legesheffing. Het onderzoek richtte zich op de lasten, baten en kostenheffing. De uitkomsten van dit onderzoek wordt betrokken bij de uitwerking van scenario's en beleidskeuzes.

Vorbereiden keuze dienstverleningsniveau

Als gevolg van de inwerkingtreding van de Omgevingswet en de Wkb verandert veel voor initiatiefnemers en de gemeente Almelo. Dit heeft gevolgen voor onze publieke dienstverlening en stelt ons voor de vraag hoe dienstverlenend de gemeente Almelo moet zijn bij de behandeling van bouwinitiatieven. Daarbij spelen onder meer de volgende aspecten:

- Inwoners en bedrijven hebben geen ervaring met en waarschijnlijk weinig kennis van private kwaliteitsborging. De verwachting is dat gemeenten een informerende rol houden ten aanzien van de Wkb. Dit is geen wettelijke verplichting. Gemeenten kunnen (extra) inzetten op voorlichting en advisering op het gewijzigde bouwproces bij de behandeling van klantvragen en het vooroverleg.
- Behandeltermijnen kunnen worden verkort door gerichte inzet op inhoudelijk advisering en verkorting van doorlooptijden.
- De Omgevingswet kent voor een aantal aanvragen kortere beslisttermijnen ten opzichte van de huidige regelgeving. De rol van de voorbereiding wordt onder de Omgevingswet groter, onder meer door inzet van de 'Omgevingstafel' en participatie.
- Taken en werkprocessen van de gemeente Almelo veranderen. Vooral in de eerste jaren moet rekening worden gehouden met meer werk in de handhaving in de gebruiksfase.

Voor het richting geven aan de keuze zijn drie beknopte dienstverleningsscenario's uitgewerkt. Begin 2022 wordt het college voorgesteld om het scenario 'Dienstverlenend in lijn met de Omgevingswet' verder uit te werken en te verwerken in de actualisatie van het beleid voor vergunningverlening, toezicht en handhaving voor de fysieke leefomgeving.

Proefproject Wkb

Eén van de afspraken bij de implementatie van de Wkb is dat gemeente proefprojecten op basis van de Wkb uitvoeren. In Almelo is in 2021 een proefproject gestart aan Grotestraat 30, beter bekend als 'Het gat van Talamini'. Het proefproject richt zich op de realisatie van 12 koopappartementen.

Bijlagen

Bijlage 1. Evaluatie beleidsdoelen

Onderstaand beleidsdoelen zijn gekoppeld aan indicatoren en streefwaarden en maken deel uit van het VTH-beleid. De beleidsdoelen zijn getoetst aan de activiteiten die in 2021 zijn uitgevoerd.

Algemeen doel	Beleidsdoel	Indicator	Streefwaarde
Uitvoerings-kwaliteit	Beoordelen bouwaanvragen overeenkomstig het toetsprotocol.	% besluiten dat in overeenkomstig de toetsmatrix en met 'BRIS-toets' is beoordeeld en gearcheerd.	95%
		<i>Er wordt risicogericht getoetst, maar BRIS-toets wordt niet consequent gebruikt. Gebruik en archivering BRIS-toets is onvolledig.</i>	
	In geval van instellen beroep is het bezwaar/beroep ongegrond.	% procedures van vergunning- besluiten waarbij bezwaar-/ beroepsschriften ongegrond zijn.	95%
		% procedures van handhavings- zaken / verzoeken om handhaving waarbij bezwaar- / beroepsschriften ongegrond zijn.	85%
		<i>Het jaarverslag bevat de uitkomst van de inhoudelijke beoordeling van bezwaarschriften. Daarbij is geen onderscheid gemaakt tussen vergunningbesluiten en handhavingsbesluiten. Het aandeel gegrond is 66%.</i>	
		- Aantal klachten. - Uitgevoerde klachtenanalyse.	Klachten thematisch inzichtelijk
	Klachten worden geregistreerd en geanalyseerd (trendanalyse).	<i>Klachten worden geregistreerd, maar registratie kan eenduidiger. Er is een beknopte klachtenanalyse uitgevoerd. Verbeterpunt voor 2022.</i>	
		- Aantal keren dat is afgeweken van de LHS. - Uitgevoerde analyse op deze afwijkingen.	Jaarlijkse analyse op afwijkingen van strategieën.
	De Landelijke Handhavings-strategie wordt gehanteerd.	<i>Powerbrowser en de management informatie zijn niet ingericht om dit uit te lezen.</i>	
	Er is een hoog naleefgedrag (spontaan naleefgedrag).	In max. % van de 1 ^e controle is sprake van zware overtredingen van de wetgeving (als bedoeld in de LHS A4, B3, B4, C2, C3, C4, D1, D2, D3, D4).	5%
		In max. % van de 1 ^e controles is sprake van overtreding van wetgeving (als bedoeld in de LHS A1, A2, A3, B1, B2, C1).	40%
		<i>Powerbrowser en de managementinformatie zijn niet ingericht om dit uit te lezen.</i>	
Dienstverlening (gedrag)	Opvolging van 1 ^e controlebezoek is hoog	% hercontroles waarbij een eerder geconstateerde overtreding weer wordt geconstateerd.	< 40%
		<i>Powerbrowser en de managementinformatie zijn niet ingericht om dit uit te lezen. Brandweer Twente is niet in staat deze data aan te leveren. In 2022 wordt dit in samenspraak verder onderzocht.</i>	
	De organisatie is goed bereikbaar	Er is 24-uurs bereikbaarheid ingesteld: - Bouwcalamiteiten-telefoon - Klantvriendelijke informatie- verstrekking via website	100%
		<i>Gemeente Almelo kent een piketdienst voor bouwtelefoon. Hiermee is Almelo 24-uur bereikbaar. De website is klantvriendelijk.</i>	
	Informeel verzoek om informatie	Aantal dagen na ontvangst verzenden van reactie (kan ook procesvoorstel zijn).	3 werkdagen
		<i>Reactietermijnen kunnen niet worden uitgelezen. Dit komt omdat er op document/mail/telefoon moet worden gefilterd. Dit wordt niet geregistreerd. Alleen start en einddatum worden geregistreerd.</i>	

	Formeel verzoek op brief of mail	Aantal dagen na ontvangst verzenden reactie (kan ook procesvoorstel zijn)	20 werkdagen
		Powerbrowser en de management informatie zijn niet ingericht zodat monitoring van reactie na indiening van brief of mail uitgelezen kan worden.	
	Klanten zijn tevreden	Klanttevredenheid op: Inhoud, proces, dienstverlening.	Eerste meting in 2021, daarna 3 jaarlijks
		N.v.t. De eerste meting is in 2023, na inwerkingtreding van de Omgevingswet en de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen.	
Dienstverlening (proces)	Besluiten op aanvragen worden tijdig afgehandeld	Max. % buiten de termijn genomen beschikkingen.	2%
		Het aantal besluiten dat buiten de termijn is genomen bedraagt afgerond 0%.	
		Max. % gevallen waarin de beslistermijn wordt verlengd.	40%
		Aantal keren verlenging beslistermijn.	Jaarlijkse analyse
		Uitgevoerde analyse op deze verlengingen	
		De beslistermijn is 69 keer verlengd (21%).	
		% betaalde dwangsommen vanwege niet tijdig beslissen	0%
		Percentage is niet bekend. Powerbrowser en de management informatie zijn niet ingericht om dit uit te lezen.	
	Klachten worden behandeld.	% klachten in behandeling genomen.	100%
		Aantal dagen na indiening in contact treden over behandeling.	3 werkdagen
		Alle klachten worden in behandeling genomen. Regisseur klachten neemt in het merendeel van de klachten nog diezelfde dag in contact met klager.	
	Na aanzegging wordt een handhavingsbesluit genomen	% aanzeggingen waarop een handhavingsbesluit wordt genomen of schriftelijke reactie met beëindiging procedure.	100%
		In principe worden alle zaken afgerond met een besluit. Percentage is niet bekend. Powerbrowser en de management informatie zijn niet ingericht om dit uit te lezen.	
	Er is een optimale dienstverlening	Aantal klachten over dienstverlening	Benchmark vergelijking
		Het aantal klachten rondom de gemeentebrede dienstverlening was in 2021 procentueel erg laag (kleiner dan 1% t.o.v. het totale volume). Er zijn 13 bejegeningklachten ingediend. Er zijn geen klachten via externe klachtenprocedure (Overijsselse Ombudsman) afgehandeld.	
Financiën	Heffen van kostendekkende leges indien mogelijk	Vastgestelde legesverordening	100%
		Almelo heft kostendekkende leges. In 2022 wordt de impact van de Omgevingswet en Wet kwaliteitsborging verder onderzocht om zorg te dragen voor kostendekkende leges in 2023.	
Bouwen	Waarborgen constructieve veiligheid en bouwkundige brandveiligheid	% besluiten dat in overeenkomstig het toetsprotocol en met 'BRIS-toets' is beoordeeld en gearhiveerd.	95%
		BRIS-toets is niet consequent gebruikt, waardoor de rapportage en archivering onvolledig zijn.	
Ruimtelijke ordening	Behoud kwaliteit leefomgeving	% geconstateerde strijdigheden met het bestemmingsplan dat actief opgepakt wordt.	95%
		Powerbrowser en de management informatie zijn niet ingericht om dit uit te lezen.	
Monumenten / beschermde stadsgezichten	Behoud kwaliteit leefomgeving	% toezicht op verleende omgevingsvergunning monumenten	100%
		% waar bouw wordt stilgelegd bij bouwen zonder of in afwijking van vergunning	
		Op alle verleende omgevingsvergunningen met de activiteit monument wordt toezicht uitgevoerd..	
Slopen	Waarborgen gezondheid en omgevingsveiligheid	% waar sloopveiligheidsplan wordt gevraagd waar dat nodig is	100%
		% sloopmelding dat wordt getoetst conform bouwbesluit	
		Meldingen worde getoetst conform Bouwbesluit. In 2022 wordt onderzocht of	

		<i>Almelo de landelijke richtlijn bouw- en sloopveiligheid vast wil stellen.</i>	
Brandveiligheid	Waarborgen brandveilige omgeving	% besluiten dat in overeenkomstig het toetsprotocol is beoordeeld en gearhiveerd	95%
		Naleefgedrag bij controles brandveiligheid in gebruiksfase is hoog	80%
		<i>Brandweer Twente toetst conform toetsprotocol. Het naleefgedrag varieert per thema. Bij de thema's Onderwijs en KDV, publiekstoegankelijke bouwwerken zorg, kamerverhuur en wordt het gewenste naleefgedrag van 80% niet gehaald.</i>	

Bijlage 2. Zelfanalyse kwaliteitscriteria

Inleiding

De kwaliteitscriteria zijn bedoeld om de uitvoering van VTH-taken in het omgevingsrecht te professionaliseren en de kwaliteit in de organisatie te borgen. De criteria gaan over proces, inhoud en kritieke massa. Het voldoen aan de criteria zorgt ervoor dat het bevoegd gezag in staat is om de gewenste kwaliteit en continuïteit te leveren.

Op basis van de verordening 'Kwaliteit vergunningverlening, toezicht en handhaving omgevingsrecht gemeente Almelo 2017' (hierna: de kwaliteitsverordening) wordt jaarlijks mededeling gedaan aan de gemeenteraad. Dit gebeurt met het Jaarverslag VTH. Hierbij wordt aangegeven in hoeverre wordt voldaan aan de kwaliteitscriteria. Als niet wordt voldaan, moet worden aangegeven op welke wijze de kwaliteit wordt geborgd. Ook worden eventuele verbeterpunten aangegeven. Navolgend wordt verslag gedaan van de huidige stand van zaken, alsmede van de opgave voor 2022.

Toelichting op de kwaliteitsverordening

Op 14 juni 2017 heeft de gemeenteraad van Almelo de kwaliteitsverordening aangenomen. De verordening geeft uitvoering aan de opdracht uit de Wet VTH en de Wabo om regels te stellen voor de kwaliteit van de uitvoering en handhaving van het omgevingsrecht. Daarmee vormt de verordening een blijvend kader voor het bevorderen, beoordelen en borgen van de kwaliteit van VTH-taken op basis van de Wabo voor onze gemeente en de in opdracht van ons handelende Omgevingsdienst Twente. Met de verordening drukt de gemeenteraad zijn commitment uit voor wat betreft de VTH-kwaliteit. Daarnaast kan de verordening door de gemeenteraad worden gebruikt voor het uitoefenen van horizontaal toezicht op de uitvoering van Wabo-taken.

De reikwijdte van de kwaliteitscriteria betreft uitsluitend de Wabo-taken. APV en Bijzondere Wetten vallen buiten de eisen die gesteld worden in de kwaliteitscriteria VTH. Deze taken zijn daarom niet meegenomen.

Artikel 5 van deze verordening verankert de landelijke kwaliteitscriteria. Het zorgt ervoor dat bij de uitvoering van VTH-taken gebruik moet worden gemaakt van kwaliteitscriteria. Deze criteria leveren belangrijke input voor kwaliteit.

Artikel 5. Kwaliteitsborging

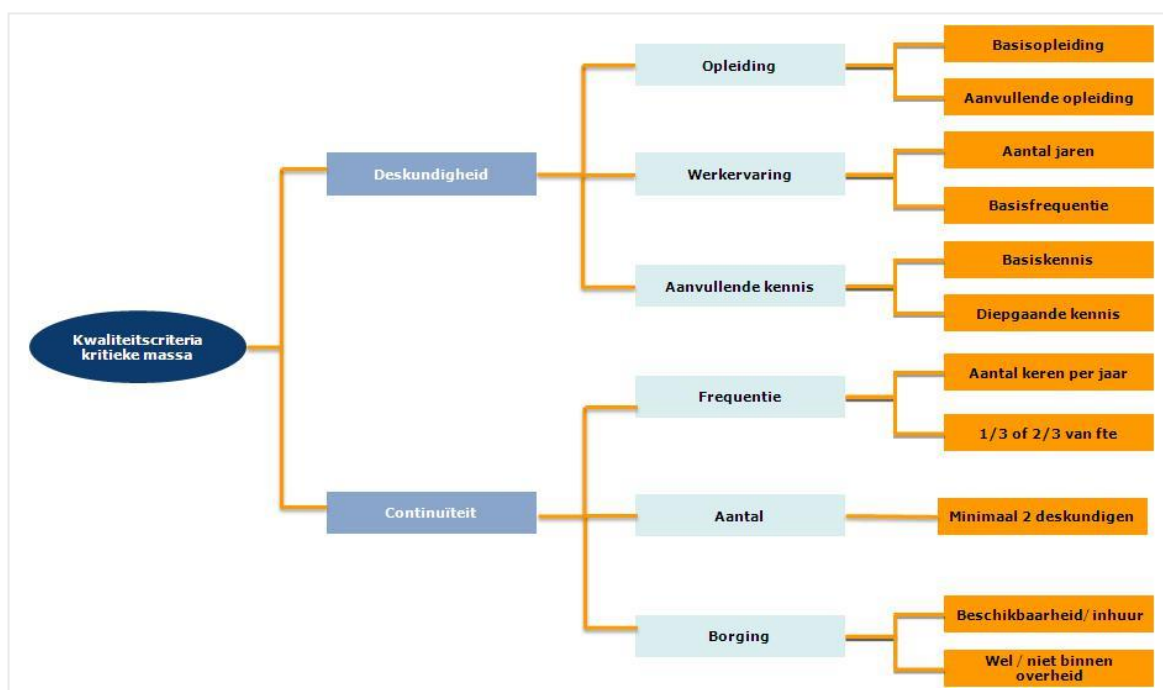
1. Het college van burgemeester en wethouders stelt de kwaliteitscriteria voor de kwaliteit van de uitvoering en handhaving vast, alsmede de daaruit voortvloeiende uitvoeringskaders.
2. Op de uitvoering en handhaving van de basistaken door of in opdracht van het college van burgemeester en wethouders zijn de kwaliteitscriteria van toepassing.
3. Behoudens hetgeen in lid 2 is bepaald gelden bij de uitvoering en handhaving van de betrokken wetten door of in opdracht van het college van burgemeester en wethouders de kwaliteitscriteria als een referentie.
4. Over de uitvoering en handhaving van de basistaken in relatie tot de kwaliteitscriteria en van de betrokken wetten doet het college van burgemeester en wethouders jaarlijks mededeling aan de gemeenteraad.
5. Voor zover de kwaliteitscriteria niet zijn of niet konden worden nageleefd, doet het college van burgemeester en wethouders daarvan gemotiveerd opgave.

Als een organisatie voldoet aan de kwaliteitscriteria, is dat geen garantie dat de kwaliteit op orde is. Omgekeerd wil het evenmin zeggen dat, als de criteria (nog) niet in alle relevante taken worden toegepast, dat de kwaliteit per definitie te wensen zal overlaten. In dit geval moet wel gemotiveerd worden waarom de criteria niet toegepast zijn of konden worden en hoe wel voor de gestelde kwaliteit wordt gezorgd. De kwaliteitscriteria 2.2 zijn een cruciaal richtsnoer waarvoor geldt: *'comply or explain'* ('pas toe of leg uit').

De leden 2 en 3 leggen de relatie tussen de uit te voeren taken en de kwaliteitscriteria. Daarbij is onderscheid gemaakt tussen de basistaken en de overige taken. De basistaken zijn de taken die in ieder geval in het verband van een omgevingsdienst worden uitgevoerd. Voor de overige taken geldt lid 3 van het artikel. Het betreft hier een grote hoeveelheid taken, die onze gemeente of Omgevingsdienst Twente in meerdere of mindere mate worden uitgevoerd. Een strikte uitvoering van de criteria kan daar ondoelmatig zijn. Dan zou bijvoorbeeld structurele formatie moeten worden vrijgemaakt voor taken die slechts incidenteel om capaciteit vragen of zouden voor een taak meerdere medewerkers gekwalificeerd moeten zijn terwijl dit naar mening van de gemeente ook door een enkele medewerker kan worden uitgevoerd. Daarom is vastgelegd dat de kwaliteitscriteria hier als een referentie dienen.

Onderscheid in criteria voor deskundigheid en continuïteit

Met de kwaliteitscriteria voor kritieke massa kan een antwoord worden gegeven op de vraag of een organisatie en haar medewerkers in principe in staat zijn om de taken en onderliggende operationele activiteiten uit te voeren, gegeven de minimaal benodigde deskundigheid voor de uitvoering van deze taken en de continuïteit daarvan. Deze deskundigheidsgebieden zijn onder te verdelen in: Aantal, Frequentie, Borging, Opleiding, Ervaring en Kennis.

Toelichting op bovenstaand schema:

Deskundigheid

- *Opleiding*: de minimale basisopleiding en een indicatie van de aard en de omvang van de benodigde aanvullende opleidingen waarmee de kennis is te verkrijgen.
- *Werkervaring*: het minimale aantal jaren relevante werkervaring die men nodig heeft om een taak zelfstandig uit te kunnen voeren.
- *Aanvullende kennis*: de minimaal benodigde basiskennis en diepgaande kennis voor de zelfstandige uitvoering van de taak, in aanvulling op de opleidingen.

Continuïteit

- *Frequentie*: de minimale frequentie per jaar waarmee een taak zelfstandig moet worden uitgevoerd om de deskundigheid te behouden.
- *Aantal*: het minimale aantal medewerkers met de omschreven deskundigheid en frequentie waarover de organisatie moet kunnen beschikken om de noodzakelijke deskundigheid te kunnen borgen.
- *Borging*: de omgeving waar deze activiteiten uitgevoerd moeten worden (binnen de overheid of uitbesteed) en de mogelijkheden die er zijn om in te huren.

De kwaliteitscriteria zijn verdeeld over 27 deskundigheidsgebieden, waarbij per taak eisen zijn opgenomen. Ook is aangegeven of activiteiten binnen de overheid moeten worden uitgevoerd, of kunnen worden uitbesteed aan een marktpartij.

Het is belangrijk om te vermelden is dat de criteria voor kritieke massa geen relatie hebben met de omvang van het werkaanbod. Organisaties die een beperkt aantal activiteiten uitvoeren, dienen te voldoen aan dezelfde criteria als organisaties die veelvuldig deze activiteiten uitvoeren. De criteria voor kritieke massa geven de organisaties een ondergrens van het aantal medewerkers en hun deskundigheid, die nodig is om activiteiten in continuïteit te kunnen uitvoeren.

In deze beknopte analyse wordt ingegaan op het onderdeel continuïteit. Aan de hand van een formatieonderzoek is nagegaan in hoeverre kan worden voldaan aan kwaliteitscriteria. Onderzoek naar deskundigheid vraagt om een verdiepende analyse op persoonsniveau, die in samenwerking tussen HRM, vak afdeling en betrokken medewerkers moet worden uitgevoerd. Op de onderdelen waar niet wordt voldaan aan voldoende kennis, kan aan de hand van een opleidingsplan vastgesteld worden waar aanvulling van kennis noodzakelijk is. In 2022 wordt gestart met een nieuw overzicht naar deskundigheid van medewerkers. Vanwege personele wisselingen en tijdelijke inhuur is actualisatie van gegevens noodzakelijk.

[Werkwijze toepassen kwaliteitscriteria](#)

Als eerste is onderscheid gemaakt welke organisatie uitvoering geeft aan de VTH-taken. Het betreft hier de gemeente Almelo, Omgevingsdienst Twente en Brandweer Twente. Onderstaande tabel geeft een overzicht van de taakverdeling. Uit het overzicht blijkt dat gemeente Almelo een robuust milieutakenpakket bij de ODT heeft ondergebracht. Het merendeel van de milieutaken (VTH en milieuspecialistisch) wordt door de omgevingsdienst uitgevoerd.

Met Omgevingsdienst Twente en Veiligheidsregio Twente is afgesproken dat zij de toepassing van de kwaliteitscriteria verantwoorden voor de taken die aan hen zijn opgedragen. In het Jaarverslag VTH Twente 2021 is een verantwoording opgenomen. Gegevens met betrekking tot de kwaliteitscriteria zijn opgenomen in een applicatie: de Inzetbaarheidsmonitor.

Voor de taken die door de gemeente Almelo worden uitgevoerd, is op basis van de vigerende set kwaliteitscriteria nagegaan of binnen onze organisatie voldoende formatie aanwezig is om de verschillende activiteiten uit te voeren. Daarbij is onderzocht of kan worden voldaan aan het minimaal benodigde aantal medewerkers en de gestelde frequentie-eis.

De eisen ten aanzien van deskundigheid worden in 2022 opnieuw in beeld gebracht. Dit vanwege wisselingen in het personeelsbestand. Daarbij moet aansluiting worden gezocht bij de gegevens uit het onderdeel opleidingen uit het persoonlijke personeelsdossier in YouForce.

Daarnaast wordt in 2022 een keuze gemaakt in de wijze waarop medewerkersgegevens in relatie tot kwaliteitscriteria eenduidig kunnen worden vastgelegd. In 2021 is geëxperimenteerd met de Inzetbaarheidsmonitor. Deze applicatie is door de provincie Overijssel, vanuit haar coördinerende rol voor VTH-taken, voor een bepaalde tijd aan gemeenten ter beschikking gesteld. Gegeven het feit dat veel taken voor uitvoering zijn opgedragen aan de ODT, wordt onderzocht welke systematiek van registratie voor de gemeente Almelo passend is. Dit op basis van het uit te voeren takenpakket en de tijdsinzet voor het vullen en actueel houden van de registratie.

Overzichtstabel toepassen kwaliteitscriteria

Blauwe arcering	Uitvoering door gemeente
Grijze arcering	Uitvoering door externe partij: Omgevingsdienst Twente, Veiligheidsregio Twente, Het Oversticht

Nr.	Deskundigheidsgebied	KC 2.2 eis fte	Criteria voor kritieke massa Beschikbaarheid	Soort taak / tekort fte
1	Casemanagement			
	Casemanagen bouwen en ruimtelijke ordening Activiteit 1 t/m 6	2 * 1/3 fte	0,33 fte regisseur vergunningen 0,33 fte senior regisseur vergunningen	
	Casemanagen milieu Activiteit 1 t/m 6		Omgevingsdienst Twente	Basistaak
2	Vergunningverlening bouwen en RO bouwen en ruimtelijke ordening			
	Activiteit 1 t/m 5	2 * 2/3 fte	0,67 fte regisseur vergunningen 0,67 fte senior regisseur vergunningen	
3	Vergunningverlening milieu			
	Activiteit 1 t/m 4		Omgevingsdienst Twente	Basistaak
	Activiteit 5 en 6		Omgevingsdienst Twente	Plustaak
4	Toezicht & Handhaving bouwen en ruimtelijke ordening			
	Activiteit 1 t/m 6	2 * 2/3 fte	0,67 fte bouwinspecteur	
5	Toezicht & Handhaving milieu		Omgevingsdienst Twente	Basistaak
6	Toezicht & Handhaving bodem		Omgevingsdienst Twente	Basistaak
7	Toezicht & Handhaving groene wetten		Omgevingsdienst Twente	Plustaak
8	Behandelen juridische aspecten vergunningverlening			
	Activiteit 1 t/m 4	2 * 2/3 fte	0,67 fte (sr.) juridische medewerker 0,67 fte (sr.) juridische medewerker	
	Activiteit 1 t/m 4		Omgevingsdienst Twente	Basistaak
9	Behandelen juridische aspecten handhaving			
	Activiteit 1 t/m 7	2 * 2/3 fte	0,67 fte (sr.) juridisch medewerker 0,67 fte (sr.) juridisch medewerker	
	Activiteit 1 t/m 7		Omgevingsdienst Twente	Basistaak
10	Behandelen juridische aspecten afwijkingsbesluit			
	Activiteit 1 t/m 5	2 * 1/3 fte	0,33 fte juridisch medewerker 0,33 fte juridisch planoloog	
11	Ketentoezicht			
	Activiteit 1 t/m 12		Omgevingsdienst Twente	Basistaak
12	Buitengewone opsporing natuur en milieu en fysieke leefomgeving			
	Activiteit 1 t/m 3		Omgevingsdienst Twente	Basistaak
13	Bouwfysica			
	Activiteit 1 t/m 5	2 * 1/3 fte	0,33 fte regisseur vergunningen 0,33 fte (sr.) regisseur vergunningen	
	Activiteit 6 t/m 10	2 * 1/3 fte	0,33 fte regisseur vergunningen 0,33 fte (sr.) regisseur vergunningen	
14	Brandveiligheid			
	Activiteit 1 t/m 11		Veiligheidsregio Twente	
15	Constructieve veiligheid			
	Activiteit 1 t/m 6	2 * 2/3 fte	0,70 fte constructeur 0,44 fte constructeur 0,03 fte inhuur flexibel	[-0,23 fte]
16	Bouwakoestiek			
	Deskundigheidsgebied is vervallen; deels opgegaan in deskundigheidsgebied 21. Geluid			
17	Sloop en asbest			
	Activiteit 1 t/m 7	2 * 1/3 fte	0,33 fte (jr.) regisseur vergunningen 0,33 fte bouwinspecteur	
	Activiteit 1 t/m 7		Omgevingsdienst Twente	Basistaak
18	Afvalwater			
	Activiteit 1 t/m 5		Omgevingsdienst Twente	Basistaak
19	Bodem, bouwstoffen water			
	Activiteit 1 t/m 4		Omgevingsdienst Twente	Basistaak

20	Externe veiligheid			
	Activiteit 1 t/m 6		Omgevingsdienst Twente	Basistaak
21	Geluid			
	Activiteit 1 t/m 11		Omgevingsdienst Twente	Basistaak
22	Groen en ecologie (als onderdeel van de beoordeling van Wabo-vergunningaanvragen)			
	Activiteit 1 t/m 4		Omgevingsdienst Twente	Plustaak
22a	Groen en ecologie (vergunningverlening Wet natuurbescherming)			
	Activiteit 1 t/m 3		Omgevingsdienst Twente	Plustaak
23	Luchtkwaliteit			
	Activiteit 1 t/m 6		Omgevingsdienst Twente	Basistaak
24	Stedenbouw en inrichting openbare ruimte			
	Activiteit 1	2 * 1/3 fte	0,33 fte stedenbouwkundig ontwerper	
	Activiteit 2	2 * 1/3 fte	0,33 fte stedenbouwkundig ontwerper	
	Activiteit 3 en 4	2 * 1/3 fte	0,33 fte stedenbouwkundig ontwerper	
25	Exploitatie en planeconomie			
	Activiteit 1 t/m 3	2 * 1/3 fte	0,33 fte planeconoom 0,33 fte planeconoom	
26	Cultuurhistorie			
	Activiteit 1 t/m 5	2 * 1/3 fte	niet beschikbaar	[-0,67 fte]
	Activiteit 6 t/m 10	2 * 1/3 fte	niet beschikbaar	[-0,67 fte]
	Activiteit 11 t/m 15	2 * 1/3 fte	niet beschikbaar	[-0,67 fte]
27	Energiebesparing en duurzaamheid			
	Activiteit 1 t/m 4		Omgevingsdienst Twente	Basistaak

Conclusies en aanbevelingen op basis van bovenstaande tabel:

Aan de volgende deskundigheidsgebieden wordt niet (volledig) voldaan:

- Binnen het deskundigheidsgebied 15. 'constructieve veiligheid' ontbreekt 0,23 fte.**

Explain: Binnen onze organisatie werkt één constructeur voor 0,70 fte. Deze constructeur voldoet aan de frequentie-eis. De tweede constructeur wordt ingehuurd voor 0,44 fte, maar voert bij een andere gemeente gelijksoortige activiteiten uit. De frequentie voor het uitvoeren van activiteiten is daarmee op niveau: deze constructeur maakt voldoende 'vlieguren'. Formeel voldoet deze constructeur niet aan de frequentie-eis binnen onze organisatie. In specifieke situaties (calamiteiten, werkdruk) kan een beroep worden gedaan op een derde constructeur, zodat over voldoende formatie wordt beschikt om de werkzaamheden uit te voeren. De kwaliteit voor uitvoering is hiermee afdoende geborgd.
- Binnen het deskundigheidsgebied 26. 'cultuurhistorie' ontbreekt 2,01 fte.**

Explain: Gemeente Almelo beschikt over een medewerker die activiteiten uitvoert binnen het deskundigheidsgebied erfgoed. Deze medewerker adviseert op hoofdlijnen, maar mist de deskundigheid (opleiding, werkervaring, aanvullende kennis) om te voldoen aan de gestelde criteria. Gemeente Almelo maakt hiervoor gebruik van externe advisering door Het Oversticht. Hiervoor is dienstverleningsovereenkomst afgesloten en zijn werkafspraken gemaakt. Externe adviezen van Het Oversticht worden door medewerkers van de gemeente Almelo verwerkt in besluitvorming; onder meer bij het besluiten op aanvragen om omgevingsvergunning. De kwaliteit voor uitvoering is hiermee afdoende geborgd.